...ЭН СРОНУУДАЛ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган

№ 87 (6277)
МАЙН 5
СУББОТО
1951 он

Сэн 20 мүнгэн.

Газетэ болбол коллективнэ пропагандист ба коллективнэ агитатор байхаһаа гадна, тэрэшэлэн коллективнэ эмхидхэгшэ мүн.

В. И. ЛЕНИН.

БОЛЬШЕВИСТСКЭ ХЭБЛЭЛЭЙ ҮДЭР

...нин Сталин хоёрой байгуулһан «Правда» гэжэ ...льшевистскэ газетын түрүүшын номер 1912 оной ... 5-да хэблэгдэжэ гараһан байна. Энэ түүхэтэ ... большевистскэ хэблэлэй һайндэр болоо. Ажал... агууехэ вождьнор—Ленин, Сталин хадаа ...льшевистскэ хэблэлые партиин эгээл хурса, эгээл ...тэ зэбсэг болгоо.

Большевигүүдэй партиин, нүхэр Сталинай анха... оролдолгын ашаар манай орон соо хэблэл га... ...үүд угаа ехээр ургаа. Мүн манай республика ... хэблэл үргэнөөр хүгжэһэн байна. Револю... урда тээ Бурят-Монгол республика өөрынгөө ...лгүй байгаа. Мүнөө республика дотор 2 рес...иканска, 2 городской, 23 аймагуудай газетэ... хэблэгдэнэ. Зарим аймагуудта газетэнүүд ... ба бурят хэлэн дээрэ хэблэгдэдэг болонхой. ... олон тоото номууд, тэрэ тоодо марксизм-ле...измын классигуудай зохёолнууд бурят хэлэн ... хэблэгдэн гарана.

...нин Сталин хоёрой байгуулһан большевистскэ ...эл болбол шэнэ түхэлэй хэблэл гээшэ. «Хэблэл ... эгээл хүсэтэ зэбсэг мүн, тэрэнэй туһалам... партии болбол өөрынгөө, өөртөө хэрэгтэй хэ... дээрэ хүдэлмэришэн ангитай үдэр бүри, час ... хөөрэлдэжэ байдаг. Парти анги хоёрой хоо... духовно холбоо байгуулха ондоо арга зэбсэ... ондоо тиимэ уян аппарат байгаалида үгы ...—гэжэ нүхэр Сталин заана. Манай хэблэлые ...скэ арад ехэ хүндэлдэг, дурладаг ба али боло... дэмжэдэг юм.

...ветскэ хүнүүдэй идейнэ ба культурна эрилтэ... үдэр бүри ургана. Манай газетэнүүдэй зорил... ...лам ехэ, улам орёо болоно. Хэблэл болбол ...унизм байгуулагшадай зохёон байгуулха ажа... бүхы талаһаань харуулха зэргэтэй.

...46 оной февралиин 9-дэ нүхэр Сталин ингэжэ ... һэн:

...бүри удаан сагай түсэбүүд тухай хэлэхэ болоо ... парти болбол манай промышленностиин хэм... жэшээлхэдэ, дайнай урда тээхи хэмжээнтэй ...лбал, гурба дахин үргэхэ арга боломжо бидэн...гохо байһан арадай ажахын тиимэ хүсэтэ шэ...бжэлтые эмхидхэхэ бодолтой байна».

...оммунизм байгуулгын энэ программые бэелүүл... ...эгтэ большевистскэ хэблэлэй үүргэнь угаа ... Мүнөө советскэ арад коммунизмын барилга... ...ые—асари ехэ гидроэлектростанцинуудые бо... каналнуудые бодхоожо байна. Манай хэблэл ... коммунизмын агууехэ эдэ барилгануудай ...тэ удхашанарые олониитэ зондо ойлгуулха, ... барилгануудые байгуулха хэрэгтэ советскэ хү...ые элсүүлхэ зорилготой.

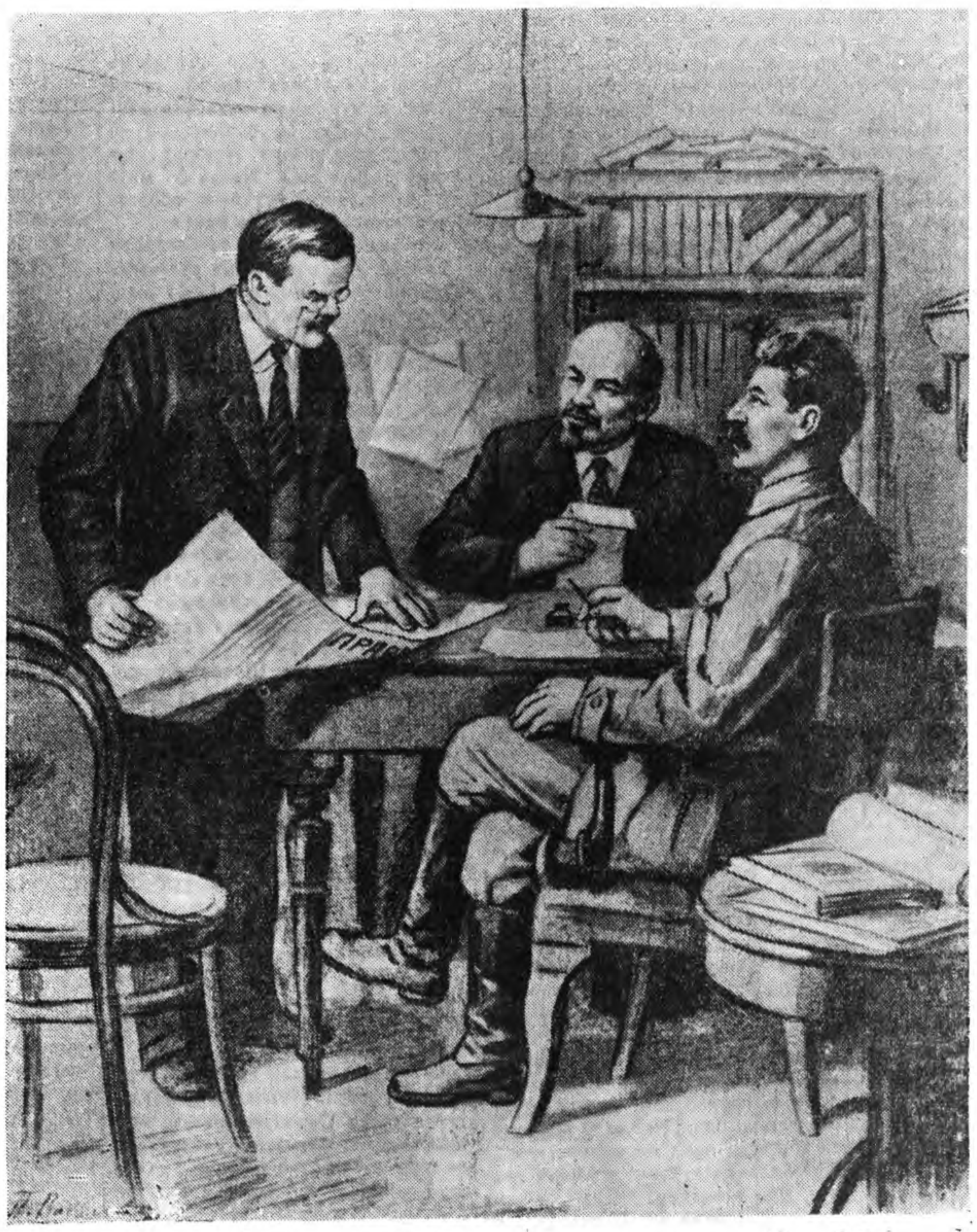
...оммунизмын илалтын түлөө тэмсэлдэ шүүмжэ... ба өөрыгөө шүүмжэлэл тон ехэ удхашанартай. ...ужэлэлгүйгөөр бидэнэр урагшаа дабшажа ша...гүйбди, өөрыгөө шүүмжэлэл бидэндэ агаар ... уһан шэнги хэрэгтэй гэжэ нүхэр Сталин ...на. Большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө ...мжэлэл хадаа хүгжэлтымнай хүсэн мүн. Тиимэ... хэблэл болбол шүүмжэлэлые али болохоор ...руулхэ зэргэтэй. Тиихэ зуураа, хэблэгдэһэн ...иалнуудаар хэмжээ абтаха ябадал түйлаха ...ла.

...ветскэ хэблэл хадаа дэлхэйн бүхы прогрессив... хэблэлэй түрүү зэргэдэ ябажа, эб найрамдалай ..., демократиин ба социализмын түлөө тэмсэнэ, ... дай үүдхэгшэдэй хорото түсэбүүдые элишэлэн ...но. Манай хэблэлэй алдарта дүршэл арадай ...ократиин оронуудай хэблэлдэ эрхим жэшээ бо...

...ерикын, Англиин ба бусад капиталистическэ ...уудай худал хуурмаг буржуазна хэблэл өөһэ...өө эзэдэй заабаряар шэнэ дай һүжэрөөхын ... галзуу кампани саг үргэлжэ ябуулна, Совет... Союзые болон арадай демократиин оронуудые ...на, гүрдэнэ. Зүгөөр дэлхэйн арад зон мэхэ...гүйл! Эб найрамдалай, демократиин ба со...измын түлөө тэмсэлшэдэй хүсэн ургажа, бэхи... байна.

...льшевистскэ хэблэл хадаа үргэн ниитэ ажалша ... нигта холбоотой, бодото арадай хэблэл мүн. ...һээ манай хэблэл хүсэтэй байдаг. Большe... хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэд авторска эдэбхи... хүдэлмэришэнэй ба хүдөө бэшэгшэдэйнгээ ...олошоруулха гэжэ үдэр бүри оролдохо, ажал... бэшэгүүдтэ анхаралтайгаар хандаха ёһотой. ...тийна организацинууд, партийна комитедүүд ...өөһэдынгөө газетэнүүдые үдэр бүри хүтэлбэ... тэдэнэй идейнэ хэмжээе хододоо дээшэлүүл... ...ммунизм байгуулгын шэнэ амжалтануудай ... тэмсэлдэ тэдэнэй үүргые саг үргэлжэ дээшэ...жэ байха уялгатай.

...тскэ хэблэлэй, тэрэнэй хүдэлмэрилэгшэдэй— ...листнуудай, олон тоото корреспондентнүүдэй ...угаа ехэ ба харюусалгатай байна. Ленин— ...ай партиин ехэ найдабарииe хэблэлэй хү...мэрилэгшэд нэрэтэй түрэтэйгөөр харюулха ёһо... Манай хэблэл большевигүүдэй партиин ...алгаар, агууехэ Сталинай хүтэлбэреэр ком...измын илан мандахын түлөө саашадаашье үнэн ... тэмсэхэ байна.

В. И. Ленин, И. В. Сталин ба В. М. Молотов 1917 ондо «Правда» газетын редакцида байна.
Урапзураашa П. Васильевай зураһаа. ТАСС-эй фотохронико.

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АЖАЛШАД ПАТРИОТИЧЕСКА ЕХЭ ДЭБЖЭЛТЭТЭЙГЭЭР ШЭНЭ УРЬҺАЛАМЖА ЗАХИНА

★ ★

Инаг Эхэ орондоо

Үдэшын 9 час. Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой бүхы цехүүдтэ олон тоото хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад байжа, СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ Гүрэнэй урьһаламжа гаргаха тухай Советскэ правительствын тогтоолые радиогоор дамжуулхадань баяртайгаар шагнаба.

Нүхэр Шибанов начальнигтай булад шудхалгын цехын һүниин халаанай хэдэн зуун хүдэлмэришэд митингдэ сугларба. Тэдэнэр түрэл гүрэндөө өөһэдынгөө урьһаламжа үгэхөөр бэлэн байһанаа мэдүүлбэ. Митинг дээрэ эгээн түрүүлжэ үгэ абаһан стахановка Бажнова ингэжэ мэдүүлбэ:

—Советскэ хүдэлмэришэд зол жаргалтай ажаһууна. Би хүдэлмэришэ болоһоор, илангаяа үндэр бүтээсэ түйладаг стахановка болоһоор һарадаа 2—3 мянган түхэриг салин абадаг болооб. Һара хахадайнгаа салинда урьһаламжа захяад, минии жэшээе дэмжэхыетнай уряалнаб,—гэхэдэнь нэрьемэ альгаташалган болоно.

Тэрэнэй һүүлээр 6 хүн патриотическа үгэнүүдые хэлэбэ. Тиигээд, урьһаламжа захилга эмхитэйгээр үнгэрнэ. 1 час 30 минута соо тус цехын 900 гаран хүдэлмэришэд урьһаламжа захижа дүүргэбэ.

Бичурын таряашадай эдэбхи

ССР Союзай арадай ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй урьһаламжа гаргаха тухай мэдээсэлые Бичурын аймагай ажалшад халуунаар дэмжэбэ. Аймагай бүхы колхозууд ба предприятинуудта баярай митингнүүд болоо.

Ворошиловай нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхоздо болоһон митинг дээрэ партийнабэшэ колхозница Маркова түрүүлэн үгэ абаад, ингэжэ мэдүүлээ:

— Эхэ ороноймнай ажалшадай ажабайдал үдэр ерэхэ тудам һайжарна. Шэнэ урьһаламжа ороноймнай хүсэ шадалай хүгжэлтэдэ тон ехэ удхашанартай. Нёдондо жэлдэ би 371 ажалта үдэр оложо, ехэхэн хэмжээнэй таряа ба мүнгэ абаа һэм. Мүнөө жэлдэ бидэнэй олзо доходой бүри ехэ байхань лабтай. Тиимэһээ урьһаламжа захижа, тэрэнээ бэлэн мүнгөөр оруулнаб.

Тэрэшэлэн бригадирнууд нүхэд Волошин, Слонин болон бусад урьһаламжа захиһан мүнгэеэ тэрэ дороно оруулаа.

С. Будаев.

Оперо ба баледэй театрта

Гүрэнэй Бурят-Монголой Ленинэй орденто оперо ба баледэй театрын коллектив СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй урьһаламжа гаргаха тухай мэдээсэлые радиогоор шагнаад, урьһаламжа захилгые патриотическа ехэ дэбжэлтэтэйгээр үнгэргөө.

РСФСР-эй габьяата артистка Гомбоева, БМАССР-эй габьяата артистнар Балдаков, Арсаланов, Бадмаев, Сахьянова, Тоголоева, Сычев ба бусад шэнэ урьһаламжа захилгада илангаяа эдэбхитэйгээр хабаадаа.

Тус театрын комсомольско организациин секретарь нүхэр Богданов салинһаа үлүү урьһаламжа захяа. Мүн тэрэшэлэн Логинова, Шевцов гэгшэд һарынгаа салинһаа үлүүгээр захиһан байна. Шэнэ урьһаламжа захилга театрын коллективтэ 2 часай турша соо дүүрэб.

★

КОММУНИЗМЫН ИЛАХЫН ТҮЛӨӨ

ИВОЛГА. (Телефоноор абтаба). Аймагай колхозуудта, эмхи зургаануудта СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй урьһаламжа захилга угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр үнгэргэгдэжэ байна.

Түрүүшын хоёрхон час соо «Улаан Оронго» колхозой 190 гэшүүд эдэбхитэйгээр урьһаламжа захиһан байна. Барилгын бригадын модошо дархан Будажап Дылгыров урьһаламжа захяад, тэрээнээ бэлэн мүнгөөр оруулха зуураа ингэжэ мэдүүлээ:

— Манай ороной экономикые улам саашань хүгжөөхын тулада, коммунизмын асари ехэ барилгануудые түргэнөөр бэелүүлхын тулада ехэ мүнгэн зөөри хэрэгтэй. Манайшье түхэригүүд энэ ехэ хэрэгтэ зорюулагдаха байна. Хүдөө ажахые бүрин түгэс техникээр хангаха хэрэгтэ баһал ехэ зөөри хэрэгтэй. Гансахан манай колхозой поли дээрэ 20 гаран тракторнуудтай 4 бригада хүдэлмэрилнэ. Мүн 10-аад комбайн ба хүдөө ажахын бусад машинанууд хүдэлмэрилхэ юм. Иимэнүүд хүсэтэ машинануудые бүтээхэдэнь гүрэндэ ехэ зөөри хэрэгтэй. Тиимэһээ би энэ шэнэ урһаламжа захяад, тэрээнээ гар мүнгөөр оруулнаб. Минии жэшээгээр шэнэ урьһаламжа захихыень манай колхозниигуудые уринаб.

Тус колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Цыренжапов, түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Халзанов, тэжээл бэлэдхэлгын бригадын бригадир нүхэр Лхамажапов гэгшэд шэнэ урьһаламжа захяад, мүнгөөрнь оруулаа.

Мүн Хрущёвой нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхоздо шэнэ урьһаламжа захилга эмхитэйгээр ябуулагдажа байна.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой луговод Шираб-Доржи Балданов урьһаламжа захяад, мүнгөө оруулаа.

Шэнэ урьһаламжа захилга үргэлжэлһөөр.

А. Нагаслаев.

ШЭНЭ УРЬҺАЛАМЖА БУЛТАДАА ЗАХИЯ!

Манай Бурят-Монголой ажалшад СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ Гүрэнэй урьһаламжа гаргаха тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые угаа ехэ баяртайгаар угтаба. Республикын городуудай ба аймагуудай предприятинууд, колхозууд ба эмхи зургаануудта олон зоной хабаадалгатай митингнүүд угаа ехэ эдэбхитэйгээр боложо байна. Хүдэлмэришэд, таряашад ба ажалша интеллигенци Советскэ правительствынгаа тогтоолые нэгэн һаналтайгаар дэмжэжэ, шэнэ урьһаламжые патриотическа дэбжэлтэтэйгээр ба ехэ эмхитэйгээр захижа эхилээ.

Советскэ урьһаламжанууд хадаа манай социалистическэ гүрэнэй хүсэ шадалые бэхижүүлхэ, ажалшадай материальна байдалые һайжаруулха хэрэгтэ зорюулагдадаг гээшэ. Дайнай урда тээхи сталинска табанжэлнүүдэй үедэ Советскэ правительствын гаргаһан урьһаламжанууд болбол манай орон дотор социализм байгуулха ябадалда ехэ үүргэ дүүргэһэниинь элитэ. Түрэл гүрэндөө советскэ хүнүүдэй үгэһэн мүнгэниинь шэнэ завод, фабриканууд, МТС-үүд, гэр байранууд, һургуулинууд, эмнэлгын газарнууд гэхэ мэтэ болон бодожо, өөрыгөө хэдэн арба дахин харюулһан байха юм.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ советскэ урьһаламжанууд болбол галзуу муухай немецкэ фашистнуудые ба японско империалистнуудые үй бута сохихо хэрэгтэ тон ехэ туһа хүргөө.

Дайнай хойто тээхи сталинска табанжэлэй үедэ манай урьһаламжанууд болбол арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба саашадань хүгжөөхэ ябадалда ехэ туһа нэмэри боложо үгөө. Энэ сталинска табанжэлдэ инаг Эхэ оронойнгоо түйлаһан гайхамшагта амжалтануудые харахадаа, советскэ хүнүүдэй сээжэ зүрхэн омог баяраар халина. Табанжэлэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдээ. Тиихэдэ түсэбэй шухала даалгабаринууд үлүүлэн дүүргэгдээ. Промышленностиин ба хүдөө ажахын талаар дайнай урда тээхи хэмжээн холо үлүүлэгдээ. Ажабайдалнай улам һайжаржа байна.

Мүнөө советскэ оромнай агууехэ Сталинайнгаа хараалһан программые бэелүүлэн, коммунистическэ байгуулалта эрхилжэ байна. Коммунизмын агууехэ барилганууд — Куйбышевска, Сталинградска ба Каховско гидроэлектростанцинууд, Главна Туркменскэ, Урда-Украинска ба Хойто-Крымскэ каналнууд баригдажа, байгаалиие шэнэдхэн хубилгаха сталинска түсэб бэелүүлэгдэжэ байна. Шэнэ урьһаламжа хадаа эдэ барилгануудые түргэдхэхэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түшэг тулгуури,— манай Эхэ ороной хүсэ шадалые улам бэхижүүлхэ хэрэгтэ айхабтар ехэ удхашанартай. Эгээл тиимэһээ манай республикын ажалшад, бүхы советскэ хүнүүдтэеэ хамта, шэнэ урьһаламжа эдэбхитэйгээр захина.

Советскэ хүн бүхэн коммунизмын барилгануудта хубитаяа оруулхые хүсэнэ. Улан-Удын мяханай комбинадай хүдэлмэришэн нүхэр Бухальцев бүхы хүнүүдэй һаналые мэдүүлэн, ингэжэ хэлээ: — Шэнэ урьһаламжа хадаа коммунизмын асари ехэ барилганууд та зорюулагдана. Эдэ барилгануудта бүхы советскэ хүнүүд ажалаараа, түхэригөөр хабаадана. Тиимэһээ би һарынгаа салингай 130 процентдэ шэнэ урьһаламжа захинаб. Энэмни коммунизмын барилгада минии оруулалта болог лэ!

Паровозно депогой токарь-стахановец Ананин үнэн зүрхэнһөө ингэжэ мэдүүлнэ:

—Энэ урьһаламжын манай ажалшадай ажана тэниглэн байдалые улам һайжаруулха байһаниинь мэдээжэ. Урьһаламжа захилгын хуудаһанууд дээрэ манай гараа табилга хадаа дэлхэй дээрэ эб найрамдалай хэрэгтэ хүсэтэ документ болохо байна.

Урьһаламжа захилга хаа-хаанагүй эмхитэйгээр үнгэржэ байна. Уржадэр үдэшэлэн тон богони болзор соо Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой, мяха-консервын комбинадай хэдэн цехүүдтэ ба бусад оло олон предприятинуудта, эмхи зургаануудта урьһаламжа захилга дүүрэһэн байгаа.

Республикымнай колхозниигууд болбол колхозно байгуулалтаяа улам бэхижүүлхын, хүдөө ажахыгаа саашадань хүгжөөхын ба механизировалхын тулада шэнэ урьһаламжа эдэбхитэйгээр захина. Тэдэнэр урьһаламжа захяад, тэрэ дороо сэбэр мүнгэ гүрэндөө үгэнэд. Иволгын аймагай «Улаан-Оронго» колхозой гэшүүдэй эдэбхи ехэ байба. Хэдэн олон колхозниигууд урьһаламжа ехээр захяад, тэрэнээ мүнгөөрнь оруулаа. Иимэ жэшээнүүд олон.

Советскэ арад патриотическа дэбжэлтэтэйгээр урьһаламжа захижа, большевигүүдэй партида, Советскэ правительствода ба агууехэ вождь нүхэр Сталинда үнэн сэхэ байһанаа, өөрынгөө морально-политическэ нэгэдэлые харуулна.

Шэнэ урьһаламжа захиха гээшэ гүрэн түрын шухала удхашанартай хэрэг мүн. Партийна, советскэ, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай зорилго хадаа манай урьһаламжын удхашанарые хүн зондо гүнзэгыгөөр ойлгуулжа, урьһаламжа захилгада ажалшан бүхэнэй хабаадалга хангаха хэрэг болоно.

Нүхэд! Шэнэ урьһаламжа бултадаа захижа, Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые улам бэхижүүлэе!

Социалистическэ Эхэ ороноймнай улам бадаралгын урьһаламжа

☆ ☆

А. ЗВЕРЕВ, СССР-эй финанснуудай Министр,

☆ ☆ ☆

Советскэ правительство болбол СССР-эй арадай ажахые хүгжөөлгын Гүрэнэй урьһаламжа гаргаба. Шэнэ урьһаламжые тарааһанай эсэстэ ороһон зөөри хадаа социалистическэ Эхэ ороноймнай экономическа хүсые саашадань бэхижүүлгэдэ, коммунизмын агуухэ барилгануудые—Волга дээрэ Куйбышевска ба Сталинградска гидроэлектростанцинуудые, Днепр дээрэ Каховско гидроэлектростанцние, Главна Туркменскэ, Урда-Украинска, Хойто-Крымскэ каналнуудые барилгада, арадай материальна тэнюун байдалые улам һайжаруулгада зорюулагдаха юм.

Энэ жэлдэ шэнэ урьһаламжые тараалга хадаа олониитын политическэ ба ажалай эдэбхиин угаа ехэ дэбжэлтын оршон байдалда үнгэргэгдэжэ байна. Дайнай хойто тээхи табанжэлэй түсэбые дүүргэхэ ба коммунистическэ общество байгуулха хэрэгтэ советскэ арадай туйлаһан гайхамшагта амжалтанууд иимэ элэбхи үүсхэбэ.

Советскэ Союзай ажалшад дайнай хойто тээхи табанжэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэһэн ба түсэбэй шухала даалгабаринуудые нилээд үлүүлэн дүүргэһэн байна. Дайнаар һандаргагдаһан арадай ажахы тон богонихон болзор соо һэргээн бодхоогдоод, үйлэдбэриин дайнай урда тээхи хэмжээн ехээр үлүүлэгдээ. Энээнэй ашаар эб найрамдалай ба демократиин хүсэтэ лагериие толгойлогшо социалистическэ гүрэнэй политическэ ба экономическа хүсэн үшөө ехээр ургаһан ба бэхижэһэн байна.

1950 ондо бүхы промышленностиин валовой продукци гаргалга дайнай урда тээхи хэмжээнһээ 73 процентээр дээшэлээ. СССР-эй промышленность табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид 4 жэл 3 һара соо дүүргээ. Промышленна продукциин хэмжээгээр 1950 ондо гэжэ табанжэлэй түсэбөөр тогтоогдоһон даалгабари 17 процентээр үлүүлэн дүүргэгдээ.

Булад хайлуулгаар, прокат, үнтэтэ ба шухаг металлнуудые үйлэдбэрилгөөр, нүүрһэ ба нефть малтан абалгаар, электроэнерги үйлэдбэрилгөөр, станогуудые ба машинануудые бүтээн гаргалгаар табанжэлэй түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ. Зургаан мянга гаран промышленна предприятинууд һэргээн бодхоогдоһон ба шэнээр баригдаһан байна.

Мүнөө үеын техникын эгээл шэнэ туйлалтануудые нэбтэрүүлэн хэрэглэһэнэй ашаар социалистическэ промышленностиин бүхы һалбаринуудай техническэ хэмжээн улам дээшэлһэн байха юм. Энэ болбол арадай ажахые техническээр улам саашадань зэбсэгжүүлгэ үргэнөөр хэхэ ба хүшэр, һүндэ хүдэлмэринүүдые механизацилгын хэмжээе дээшэлүүлхэ арга олгоо.

Дайнай хойто тээхи табанжэлэй үедэ хүнгэн, эдеэ хоолой ба үргэн хэрэглэлэй товарнуудые гаргадаг промышленностиин бусад һалбаринуудые түргэнөөр һэргээн бодхоолго туйлагдаа. Табанжэл соо хлопчатобумажна бүд үйлэдбэрилгэ — 2,4 дахин, нооһон бүд — 2,9 дахин, арһан гутал — 3,2 дахин ургаа. 1950 ондо малай тоһо үйлэдбэрилгөөр дайнай урда тээхи хэмжээн 57 процентээр, консерв — 48 процентээр, кондитерскэ зүйлнүүдээр — 23 процентээр үлүүлэгдээ. Үнгэрһэн жэлдэ гүрэнэй ба кооперативна худалдаа наймаанай организацинууд 1949 онойхиһоо 30 процент ехэ эд товарнуудые худалдаа.

Дайнай хойто тээхи табанжэлэй үедэ СССР-эй промышленность хадаа оломиллион ажалшадай социалистическэ мүрысөөнэй дэлгэрһэнэй ба үйлэдбэриин новаторнуудай творческо үүсхэлые үргэнөөр хэрэглэһэнэй үндэһөөр ажалай бүтээсын нилээд ехэ дэбжэлтэ туйлаа. Промышленностьда хүдэлмэришэдэй ажалай бүтээсэ 37 процентээр ургаа гэжэ хэлэхэдэ энэ элитэ болоно.

Социалистическэ хүдөө ажахы холо урагшаа дабшаа. Ороһото культурануудай ургасын талаар табанжэлэй даалгабари үлүүлэн дүүргэгдээ. Үнгэрһэн жэлдэ манай ороной колхозууд ба совхозууд 1940 онойхиһоо 345 миллион пүүд ехэ таряа суглуулаа. Социалистическэ малажалые хүгжөөлгэ ба байгаалиие хубилгаха сталинска түсэбые бэелүүлгэдэ ехэ амжалтанууд туйлагдаа.

Социалистическэ экономикын хэлбэринэгүйгөөр дэбжэһэнэй үндэһөөр Советскэ гүрэнэй национальна доход жэлһээ жэлдэ урагана, ажалшадай ажабайдалай материальна байдал ба культурна хэмжээн улам бүри һайжарна. Сталинска табанжэлые дүүргэһэнэй эсэстэ национальна доход 1940 онтой сасуулбал, сасуулагдамал сэнгүүдээр, 64 процентээр ехэ болоо. Национальна доходой ургаһанай ба Гүрэнэй бюджедые амжалтатайгаар гүйсэдхэһэнэй ашаар арадай ажахыда капиталовложенинуудые хэхэ табанжэлэй түсэб 22 процентээр үлүүлэн дүүргэгдээ.

Советскэ арадай ажабайдалые һайжаруулха тухай партиин, правительствын ба нүхэр Сталинай өөрынь анхарал оролдолгын эли тодо гэршэнь хадаа ниитын хэрэглэлэй эд товарнуудай розничнэ сэнгүүдые удаа дараалан доошолуулга болоно.

Советскэ хүнүүд өөһэдынгөө ургажа байгаа материальна ба культурна хэрэглэлнүүдые жэл ерэхэ бүри улам ехээр ба һайнаар хангаха арга боломжо олоно. Ганса 1951 ондо гүрэнэй розничнэ сэнгүүдые доошолуулһанай эсэстэ энэ жэлдэ хүн зоной сэбэр олзонь 27.5 миллиард түхэриг болоо. Тэрээнһээ гадна, колхозно рынок дээрэ сэнгүүдэй доошолһоной ашаар хүн зон үшөө 7 миллиард шахуу түхэриг шүүхэ байна.

Дайнай хойто тээхи табанжэл соо ажалшадай культурно-ажаһуудалай хангалгада хэгдэһэн гүрэнэй гаргашанууд нилээд ехээр ургаа. Хүн зон гүрэнһөө социальна страхованиин талаар түлбэринүүдые ба тэдхэмжэнүүдые, социальна хангалгын талаар пенси, олон хүүгэдтэй ба эрэгүй эхэнүүд тэдхэмжэ, санаторинуудта ба амаралтын гэрнүүдтэ ошохо түлбэригүй ба хүнгэлэлтэтэй путевконуудые, түлбэригүй медицинскэ туһаламжа абаа, ажалшад түлбэригүйгөөр һуралсаа, гүрэнэй зөөреэр мэргэжэлээ дээшэлүүлээ, һурагшад стипенди абаа, амаралта түлэгдөө гэхэ мэтэ. Ганса 1950 ондо гүрэнһөө 120 гаран миллиард түхэригэй иимэ түлбэринүүд ба хүнгэлэлтэнүүд үгтэһэн байна, энэ хадаа дайнай урда тээхи 1940 онойхиһоо гурба дахин ехэ болоно.

Советскэ экономикын дэбжэһэнэй ба национальна доходой ургаһанай ашаар хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай доходуудай таряашадай доходуудай ниитэ хэмжээн 1950 ондо 1940 онтой сасуулбал 62 процентээр ехэ болоо.

Дайнай хойто тээхи табанжэлэй түсэбые дүүргэлгэдээ советскэ арадай туйлаһан түүхэтэ амжалтануудта большевистскэ партиин эмхидхэхы угаа ехэ үүргэ харагдана. Большевистскэ парти хадаа агуухэ Сталинай сэсэн мэргэн ударидалгаар манай орониие урагшаа, коммунизм тээшэ хүтэлжэ ябана.

СССР-эй арадай ажахын хүсэтэйгөөр дэбжэжэ байхадань, ажахын капиталистическэ системын өөдэгүй байһаниинь, капиталистическэ оронуудай экономикын ба культурын уналтань илангаяа тодоор харагдана.

США-гэй, Англиин, Франциин ба агрессивнэ бусад гүрэнүүдэй империалистнууд зэбсэгжэлгые галзуу түргэнөөр хүгжөөхэ, ажалшадай ажабайдалай хэмжээе шэрүүн хатуугаар доошолуулна. Ниитын хэрэглэлэй эд товарнуудай сэнгүүд таһалгаряагүйгөөр дээшэлнэ, налогууд ехэ болоно, хүдэлмэришэдэй бодото салин хүлһэ бага болоно. Ганса 1950 ондо США дотор эдеэ хоолой зүйлнүүдэй сэнгүүд 24 процентһээ ехээр дээшэлээ. Англида нэгэ хүндэ хүртэдэг эдеэ хоолой зүйлнүүд эрид бага болоо. Засагые лейбористнуудай барижа байха үе соо сэнгүүдэй юрэнхы индекс хоёр дахин шахуу ургаа.

Капиталистическэ оронуудай реакционно правительствонууд болбол американска монополистнуудай заабаряар дэлхэйн шэнэ дай бэлэдхэжэ, өөһэдынгөө оронуудай экономикые сэрэгэй замда оруулна, армияа, сэрэгэй бюджедүүдые хэтэрхы ехэ болгоно.

Советскэ социалистическэ гүрэн хадаа капиталистическэ гүрэнүүдһээ үндэһөөрөө илгаатай политика ябуулна. Советскэ правительствын бүхы хүсэлэл оролдолгонь хадаа эб найрамдалые бэхижүүлгэдэ, социалистическэ экономикые саашадань хүгжөөлгэдэ ба манай ороной арадуудай ажабайдалай условинуудые һайжаруулгада зорюулагданхай байна. СССР-эй Верховно Соведэй энэ оной мартда абаһан Гүрэнэй 1951 оной бюджет тухай Хуули энээн тухай эли тодоор гэршэлнэ. Энэ жэлдэ арадай ажахыда хэгдэхэ гаргашанууд Гүрэнэй бюджет дотор угаа ехэ хэмжээтэйгээр — 178,5 миллиард түхэригөөр хараалагдаа, энэ хадаа 1950 онойхиһоо 21,2 миллиард түхэригөөр ехэ болоно. Энээнэй ехэнхи хубинь капитальна барилгада — шэнэ фабрикануудые, заводуудые, шахтануудые, түмэр замуудые, гэр байрануудые барилгада, коммунизмын агуухэ барилгануудые —хүсэтэ гидроэлектростанцинуудые, каналнуудые ба уһалалгын системэнүүдые бэелүүлгэдэ зорюулагдана. Тэрээнтэй хамта культура ба наукые хүгжөөлгэдэ, арадай элүүрые хамгаалгын ба социальна хангалгын хэмжээ-ябуулгануудта Гүрэнэй бюджедээр 120,8 миллиард түхэриг үгтэнэ.

Тиимэ болохолоороо, гурбан зуун миллиард шахуу түхэриг гэхэ гү, али бюджедэй гаргашын гурбанай хоёр шахуу хубинь ажахын ба культурна байгуулалтада ашаглагдаха болоно. Тиихэ зуура обороно до хэгдэһэн һомололгонууд 96.4 миллиард түхэригөөр тодорхойлогдожо, Гүрэнэй бюджедэй бүхы гаргашануудай зүбхэн 21.3 процентнь болоно, харин тиихэдэ 1940 онло 32.5 процент болоо һэн.

Советскэ бюджедэй гаргашанууд, тон түрүүндэ, социалистическэ ажахыһаа — промышленностьһаа, худалдаа наймааһаа, хүдөө ажахыһаа ороһон оролтонуудаар бүглэгдэдэг гээшэ. эдэ оролтонууд бюджедэй доходуудай гол хубинь болоно.

СССР-эй Гүрэнэй бюджедэй доходуудай нэгэн орошонь хадаа хүн зоной дунда тараагдадаг Гүрэнэй урьһаламжануудһаа ородог оролтонууд болоно.

Дайнай урда тээхи сталинска табанжэлнүүдэй үедэ Советскэ гүрэн урьһаламжануудһаа 50 миллиард шахуу түхэриг абаһан байгаа. Эдэ зөөринүүд хадаа социалистическэ экономикые ба культурые хүгжөөхын тулада, ороной оборонын шадабариие бэхижүүлхын тулада ехэ удхашанартай байгаа һэн.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай шэрүүн хатуу жэлнүүдтэ советскэ арад өөрынгөө гүрэндэ 76 миллиард түхэриг урьһаар үгөө һэн. Эдэ зөөринүүд хадаа Советскэ Армиин сэрэгэй хүсые ехэ болгохо хэрэгтэ бага бэшэ үүргэ дүүргэһэн ба фашистска булимтарагшадые бута сохилголо туһалһан байна.

Дайнай дүүрэһэнэй һүүлээр урьһаламжануудһаа ороһон оролтонууд 130 миллиард түхэриг болоо. Гүрэнэй урьһаламжануудай зөөринүүд хадаа дайнай хойто тээхи табанжэлнүүдэй ехэнүүд зорилгонуудые дүүргэлгэдэ — арадай ажахые һэргээн бодхоолголо ба хүгжөөлгэдэ, городуудые ба тосхонуудые барилгада, ажалшадай ажабайдалай культурые дээшэлүүлгэдэ ба материально-ажаһуудалай условинуудые һайжаруулгада зорюулагдаһан байна.

Манай урьһаламжанууд Советскэ Союзай бүхы хүн зоной дунда угаа ехэ амжалтатайгаар тараагдадаг. Хүдэлмэришэд, колхознигууд, ажалша интеллигенци өөһэдынгөө нөөсэнүүдые гүрэндөө урьһаар үгэдэг. Гүрэнэй урьһаламжануудые эдэбхи ехэтэйгээр захидаг гээшэ. Мүнөө үедэ 70 шахуу миллион хүн Гүрэнэй урьһаламжануудай облигацинуудтай юм. Энэ баримта хадаа советскэ урьһаламжанууд болото арадай шэнжэтэй байһые эли тодоор гэршэлнэ.

Манай урьһаламжануудые үргэнөөр дэмжэлгэ хадаа Ленин — Сталинай партида советскэ арадай хизааргүй үнэн сэхэ байһые харуулна.

Манай советскэ Гүрэнэй урьһаламжанууд капиталистическэ оронуудай урьһаламжануудһаа уг үндэһөөрөө илгардаг ба тэрээндэ орхолоо угаа ехэ булюу юм.

Капиталистическэ гүрэнүүдэй урьһаламжанууд тэдэнэй агрессивнэ түсэбүүдые хангахын ба капиталай магнадуудай үшөө ехээр баяжахын тулада хэрэглэгдэдэг.

Капиталистическэ оронуудтахи урьһаламжанууд үйлэдбэриин бэшэ шэнжэтэй юм, тэдэ урьһаламжануудые түлэхын тулада налогһоо ородог оролтонуудые ехэ болгодог байна. Шэнэ урьһаламжа бүхэн налогые ехэ болголог, ажалшадые улам ехээр мүлжэлгын зэбсэг болодог гээшэ.

Капиталистическэ оронуудта гүрэнэй урьһаламжанууд томо буржуазин баяжаха зүйл бололог. Гүрэнэй урьһаламжануудай облигацинуудай ехэнхи хубининь барижа байдаг капиталистическэ монополинууд процентээр, облигацияар хонжоо наймаа хэжэ угаа ехэ олзо барыш олодог юм.

Манай советскэ урьһаламжанууд уг үндэһөөрөө ондоо шэнжэтэй байна. Советскэ урьһаламжанууд хадаа үнэхөөрөө арадай урьһаламжанууд гээшэ. СССР дотор урьһаламжа захигшад хадаа бүхы ажалшад болоно. Урьһаламжын зөөринүүд арадай аша туһые хангаха хэрэгтэ зорюулагдана.

Тэрээнтэй хамта советскэ урьһаламжанууд хадаа ажалшадай шүүжэ абадаг доходуудай нэмэлтэ зүйл болоно.

Дайнай хойто тээхи сталинска табанжэлэй үедэ манай гүрэн СССР-эй хүн зондо угаа ехэ хэмжээнэй мүнгэн шүүбэринүүдые — 17 миллиард шахуу түхэриг түлэһэн байна. Энэ жэлдэ 5 миллиард түхэригэй шүүбэри облигациин эзэдтэ түлэгдэхэ байна.

Правительствоор гаргагдаһан СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ Гүрэнэй урьһаламжа (1951 оной гаргалга), урдахи советскэ урьһаламжануудтал адли, манай ороной ажалшадай аша туһые бүримүһэн харюулна. Энэ урьһаламжые тарааһанай эсэстэ ороһон зөөринүүд арадай ажахые хүгжөөхын тулада, коммунизмын замаар урагшаа манай ороной саашадаа дабшахын тула шухала удхашанартай байна.

СССР-эй арадай ажахые хүгжөөлгын Гүрэнэй урьһаламжа 30 миллиард түхэригэй хэмжээтэйгээр гаргагдаба. Шэнэ урьһаламжа хадаа дайнай һүүлэй үедэ гаргагдаһан бүхы урьһаламжануудтал адли шүүбэритэ юм. Шүүбэринүүдэй ниитэ сумма хадаа жэлдээ дунда зэргээр 4 процентнь болоно. Урьһаламжын хоринжэлэй болзор соо бүхы облигацинуудай 35 процентнь шүүхэ байна. Бэшэ 65 процентнь 1956 оной октябриин 1-һээ эхилээд, урьһаламжын болзорой эсэс хүрэтэр үлэһэн 15 жэлэй туршада соо өөһэдынгөө үнөөр түлэгдэхэ байна.

Шүүбэринүүдэй тиражууд 1952 онһоо эхилээд, жэлдээ хоёр дахин үнгэргэгдэхэ байна. Зуун түхэригэй облигацида 25.000, 10.000, 5.000, 1.000, 500 ба 200 түхэригэй шүүбэринүүд тудаха.

СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ Гүрэнэй урьһаламжые гаргалга хадаа Советскэ правительствын ажахын-политическэ шухала хэмжээ-ябуулга мүн. Энэ хадаа 1951 оной арадай-ажахын түсэбые бэелүүлгэдэ туһалха, советскэ экономикын улам һалбаран хүгжэлтэ ба социалистическэ гүрэнэй культурын дэбжэлтэ, ажалшадай материальна ажабайдалай хэмжээнэй дээшэлэлтэ хангаха байна. Энэ урьһаламжын бүхы советскэ арадай нэгэн һаналай дэмжэлгээр угтагдаха байһандань ба урдахи бүхы урьһаламжануудтал адляар, гаргагдаһан хэмжээнһээ нилээд үлүүлэгдэн тараагдаха байһандань ямаршье һэжэг байхагүй.

Захиһан облигацинуудаа түлэхын тулада ажалшадта арбан һарын болзор—1951 оной майһаа 1952 оной февраль хүрэтэрхи болзор олгогдоно. Тиихэдэ, хүдэлмэришэд, албахаагшад ба кустарьнууд түрүүшынгээ түлбэриие 1951 оной майн түрүүшын хахадай салинһаа оруулха, һүүлшынхиинь—1952 оной февралиин 2-дохи хахалта оруулха байна. Урда жэлнүүдтэ Советскэ Союзай олон районуудай ба областьнуудай колхозниігууд захиһан бүхы суммые урьһаламжа гаргаһанай түрүүшын үдэрнүүдтэ сэбэр мүнгөөр оруулдаг байгаа. Шэнэ урьһаламжые тараахадаа колхозно таряашадай энэ алдарта заншалые бүхы хэмжээгээр дэмжэхэ ба хүдөөдэ урьһаламжын мүнгэ суглуулгые гол түлэб нэгэ һарын турша дотор дүүргэхэ гэжэ оролдохо хэрэгтэй.

Урьһаламжа захиха гээшэ — гүрэн түрын ехэ удхашанартай хэрэг мүн. Захилгые амжалтатайгаар үнгэргэхэ, урьһаламжа захилгада городой ба тосхоной ажалшан бүхэнэй хабаадалга хангаха, урьһаламжын мүнгые саг болзор соонь ба гүйсэдөөр суглуулха гээшэ бүхы партийна, советскэ, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай, гүрэнэй кредитдэ ба нөөсэлгын хэрэгтэ туһалха комиссинуудай, манай бүхы олониитын зорилго болоно.

Урьһаламжа тарааха бүхы хүдэлмэридөө хүн зоной дунда ниитэ-политическэ агитаци ябуулха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулха хэрэгтэй. Шэнэ урьһаламжын удхашанар тухай ажалшан бүхэндэ ойлгосотойгоор хэлэжэ үгэхэ, арадай ажахые саашадань хүгжөөлгэдэ ба советскэ хүнүүдэй материальна тэнюун байдалые дээшэлүүлгэдэ урьһаламжын ямар ехэ үүргэ дүүргэхэ ёһотой байһыень тодо жэшээнүүд дээрэ харуулха хэрэгтэй.

Урьһаламжые эбтэйгээр захижа, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түшэг тулгуури—Советскэ социалистическэ гүрэнөө үшөө ехээр бэхижүүлэе.

ТАРИЛГЫН ХҮДЭЛМЭРИНҮҮДЫЕ ҮРГЭНӨӨР ЯБУУЛХА

Республикын колхозуудта хабарай тарилгын ябаса тухай

ЕМРССР-эй хүдөө ажахын Министерствын 1951 оной майн 1-нэй мэдээн

Аймагууд	Эртын ороһото культура тарилга (процентээр)
Хоринн	7.9
Закаменай	6.4
Торнин	3.8
Яруунын	3.6
Хэжэнгын	2.4
Бичурын	2.2
Тарбагатайн	2.1
Занграйн	1.7
Кабанскын	0.6
Сэлэнгын	0.6
Иволгын	0.6
Зэдын	0.6

Бусад аймагууд ороһото культурануудай тарилга эхилээдүй.

* * *

Дулаан боложо, газарай хүрьһэн гэдэлээр үни болоо. Хаа хаанагүй полевой хүдэлмэри үргэн фронтоор ябуулха арга боломжонууд республикын колхозуудта байгаа. Теэд, полевой хүдэлмэреэ бүри эхилээгүй аймагууд бии байна.

Хабарай полевой хүдэлмэри... жагай вобшоор ябуулжа ба... мүртөө агротехникэ бүдүүлиг... эбдэхэ ябадал түрүүшын үдэр... эхилээд үзэгдэнэ. Хорин, С... тын, Иволгын ба бусад МТС... забһар ехэтэйгээр, гүйхэнөөр... хална. Тракторнуудаа хүсэ... бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглан... Хүдэлмэреэ часай графигаар... хидхээдүй МТС-үүд олон. Т... тракторнуудынь үдэрынь хүдэ... рилөөд лэ, һүниие халаанда... нагүй.

Мүнөө нэгэшье үдэр тээ... полевой хүдэлмэри агротехни... һайн болзорто үнгэргэхын ту... колхозуудай, МТС-үүдэй хүдэ... рилэгшэд, хүдөө ажахын м... жэлтэд тэмсэхэ ёһотой. Тари... хүдэлмэридэ бүхы резерви... элсүүлхэ, ажалай эмхидхэлг... бөөр табиха, баян техникэ... бөөр, бүтээсэ ехэтэйгээр аш... хын түлөө бултаараа тэмсэхэ... хала.

Дутуунуудаа дары усадхаха хэрэг...

ХОРИ. (Телефоноор абтаба). Аймагай бүхы колхозуудта полевой хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха дүүрэн арга боломжонууд бии. Хабарай тарилга агротехническэ эрхим болзорто, һайн шанартайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд бүхы резервнүүдээ, арга боломжонуудаа элсүүлнэгүй, нёдондо жэлэйнгээ алдуу дутуунуудые дабтаһаар зандаа байна.

Ашангын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ Хоринн МТС-эй № 4 тракторна бригада хүдэлмэрилхээ гараа юм. Теэд, энэ бригада өөдтэй юумэ хээгүй, үнгэрхэдөө эртын борнойлго хэхэ түсэбөө дүүргээгүй. 400 гектар пар ба намарай пар борнойлогдохо ёһотой аад, миил 150 гектарынь борнойлогдоо. Тиихэдэ, тус бригадын механизмууд хүдэлмэридэ бэлэн болгогдоогүй байна. Тракторна сеялкэнүүдынь ороһо тарихаар болгогдожо тодхогдоогүй.

Энэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Базаржапов, тракторна бригадын бригадир нүхэр Гомбоев үни хада тарижа эхилхээр болоһоншье һаань, «үшөөл эртэ, газар хүйтэн» гэжэ эртын тарилга һүүлшын үдэрнүүд болотор эхилээдүй байһанаа һая эхилээ. Энэл шалтагаанаар тракторна 2 сеялкэнүүд хэдэн үдэр зогсоогдоо юм.

Нарин Горхон гэжэ нютагта нагшэбхэ шэрэгдэһэн аад, тэрэнь обоолоотой хэбтэһээр зандаа. Полевой хүдэлмэридэ бии байһан бүхы унаа моридоо табихаар болоһон аад, колхозой правлени миил хоёр морин сеялкэнүүдые ябуулна. Бусад хүдэлмэридэ нэгэшье мори унаа табигдаагүй.

Мүн «III Интернационал» ко... зой поли дээрэ энэл МТС-эй т... Пурбо Эрдынеевэй трак... бригада хүдэлмэрилнэ. Энэ б... да хабарай полевой хүдэлм... муу бэлэдхэлтэйгээр колхоз... Нэгэ колесно тракторынь за... тай хэбтэнэ. Ажалайнь эмх... угаа муу. Сеялкэнүүдтээ о... хэхэдээ аяар 25 минута б... Пимээр хүдэлмэрилөө хада... хэн лэ хахад үдэрөө дэмы... байна. Гадна энэ бригадада... техникэ бүдүүлигээр эбдэхэ... үзэгдэнэ. Жэшээнь, трактори... шнимаев 5—6 сантиметр г... гөөр хахалжа ябаха юм. ... нимээр хахалнабта гэхэдэ, ... хатуу аад доошонь табиха а... гэжэ Дашинимаев харюуса... бэшье, гүнзэгыгөөр хахалжа... хоор байгаа.

Эбдэрһэн машинануудаа ... нөөр заһабарилха хэмжээ М... дирекциин зүгһөө абтанагүй... дэл мастерскойтой, теэд ... муугаар хүдэлмэрилнэ. Т... часай графигаар хүдэлмэрэ... хидхэнэгүй. Механизаторнуу... дунда социалистическэ мүр... ёһо тэдыгээр эмхидхэгд... Мүрысөө эмхидхээбди гэжэ ... һан дээрэ бэшээд, болото ... дээрэнь бэелүүлнэгүй. Т... ристнуудынь хэнтэйшье мүр... нөө мэдэнэгүй. МТС-эй дир... нүхэр Петренко, политическ... лаар директорые орлогшо ... Алексеев гэгшэдэй ёһо тэд... хүтэлбэрилһэнһөөнь полевой ... дэлмэриин түрүүшын үдэрн... иимэ ушарнууд тохёолдоно ... Энэ дутагдалнууд дары усад... ха ёһотой.

П. Ренчи...

Саянтын МТС хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ

БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерство Саянтын МТС-эй хүдэлмэри тухай хэлсээд, тус МТС хабарай полевой хүдэлмэринүүдые хангалтагүйгөөр үнгэргэжэ ба машинно-тракторна паркаа муугаар ашаглажа байна гэжэ тэмдэглэбэ. Саянтын МТС полевой хүдэлмэринүүдые ба эртын ороһото культурануудай тарилгые хэдэн үдэрэй саада тээ эхилхэ дүүрэн арга боломжотой байһан аад, энэ хүдэлмэриие тон ехээр хожомдуулжа эхилээд, тарилгын түсэбые агротехническэ хаһа болзортонь дүүргэхэ ба МТС-эй харьяата колхозуудта таряанай үндэр ургаса хуряаха хэрэгые таһалдуулха туйлдань хүргөө. МТС-эй директор нүхэр Танхасаев, ахалагша механик нүхэр Яковишин тракторна бригадануудые муугаар хүтэлбэрилдэг, колхозуудтай хэһэн договороо дүүргэхэ ябадалые шалгадаггүй байна. Тракторна бригадануудта үйлэдбэриин даабаринууд, түсэбүүд, тракторнуудай ябаха маршрут ба техническэ харууһалга хэхэ графигууд үшөө барюулагдаадүй. Олонхи тракторна бригадануудынь хабарай полевой хүдэлмэриие тон эмхи гуримгүйгөөр эхилһэн, зариманиинь прицепшигүүд болон бусад хүнүүдээр хангагдаагүй байха юм. Полевой хүдэлмэриин түрүүшын үдэрнүүдһээ техническэ харууһалгын гурим эбдэгдэнэ. Тэрэнэй эсэстэ «Мартын 8», «Улаан Оронго», Ленинэй нэрэмжэтэ ба бусад хэдэн колхозуудта тракторнууд миин б... Трактористнууд халаанайнгаа ... монуудые дүүргэнэгүй, тра... на хүдэлмэринүүдэй шанар ... гагданагүй. Тэрэнэй эсэстэ ... дэлмэридөө голодһо гарга... агротехническэ гурим эбдэхэ ... рые утаашань борнойлхо, ... хатааха ба бусад) ябадал о... үзэгдэһэн байна. Тракторна б... данууд слесарно-монтажна ... зэмсэгүүдээр, горючи бэлон т... хэ материал хадагалха һара... нуудаар хангагдаагүй. Нүүд... томастерской маршрудгүйгөөр ... даг, тракторна бригадануудаа ... һаламжа хаһа болзортонь ... дэггүй байха юм. Тракторис... дай часай графигаар хүдэлм... хэ ябадал эмхидхэгдээгүй, тари... агротехническэ богони болзо... дүүргэхын, хүдэлмэридөө һай... нар туйлахын түлөө социалис... кэ мүрысөөн дэлгэрүүлэгдээгү...

Дээрэ хэлэгдэһэниие хар... абажа, БМАССР-эй хүдөө аж... Министерство хабарай полевой ... дэлмэриин дутагдалнууд ба ... нуудые усадхаха хэмжээнүүд... ры түргэн абахыень, полевой ... дэлмэридэ бүхы тракторна ... энэ гэһээр элсүүлжэ, трактор... нэй хоёр халаанда, часай гр... гаар хүдэлмэрилхэ, бүхы тр... ристнуудай халаанайнгаа да... нуудые дүүргэхэ, МТМ-гэй ... рэн сүүдхэ соо хүдэлмэрилх... дал эмхидхэхыень нүхэр Тан... вые уялгаба.

Коммунизмын түлөө тэмсэлэй хүсэтэ зэбсэг

...эдэр—большевистскэ хэб... Үдэр. Большевистскэ үдэр ...виитын «Правда» газетын ...шын номер 1912 оной майн 5-...олюционно шэнэ дэбжэлтын ...байдалда хэблэгдэн гараа ...Энэ газетэ хадаа В. И. ...ай заабаряар, И. В. ...ай үүсхэлээр байгуулагда... ба хүдэлмэришэн ангиин ...зорилгонуудай түлөө тэм... большевистскэ партиин ху... зэбсэг болоһон байна. «Прав... газетын түрүүшын номерой хэб...н үдэр хадаа большевистскэ ...эй—шэнэ түхэлэй хэблэлэй ...ата һайндэр болонхой.

...н ба Сталинай байгуулһан, ...уулһан большевистскэ хэб... болбол бии болоһон түрүү-...эн үдэрһөө хойшо коллектив... пропагандист, агитатор ба эм... ...шэ болоһон байна. Тус ...хадаа помещигүүд болон ...алистнуудай эзэрхэлгые ...хын түлөө, советскэ засагые ...хын ба бэхижүүлхын түлөө, ...изм байгуулхын түлөө тэм... манай арадай замые ...—Сталинай бүгэдые илагша ...үдэй хурса гэрэлээр гэрэл... үгэһэн юм. Эсэгэ ороноо ...агын Агууехэ дайнай жэл... тэрэ хадаа арад зониие со... патриотизмын, арадуудай ...ска хани барисаанай үзэл ...ээр хүмүүжүүлһэн, дайса... ...ута сохихо хэрэгтэ совет... ...үүдые жагсааһан, ажалда ...даанда эрид хатуу ба шэн ...ой байлгын, геронзмын ...ые хүмүүжүүлһэн байна.

...ай хойтохи үедэ больше... ...хэблэл болбол 1946 оной ...иин 9-дэ Москвагай һун... ...Сталинска округой һун... ...ай суглаан дээрэ хэлэ... ...үхэтэ үгэ соогоо нүхэр ...ай хараалһан коммунизм ...агын асари ехэ программые ...гэдэ ажалшадые элсүүлнэ.

...шевистскэ хэблэлэй түүхэ ...манай партиин түүхэтэй, ...ай героическа тэмсэлтэй ...гүй холбоотой «Хэблэл ...— гэжэ нүхэр Сталин һур... ...эгээл хүсэтэй зэбсэг мүн, ...ай туһаламжаар парти бол... ...ынгөө, өөртөө хэрэгтэй хэ... ...рэ хүдэлмэришэн ангитай ...ри, час бүри хөөрэлдэжэ ...Парти анги хоёрой хоо... духовно холбоо байгуулха ...арга зэбсэгүүд, ондоо тии... аппарат байгаалида үгы (Зохёолнууд, 5-дахи том, ...н нюур).

...ай хэблэл марксизм-ленин... идеянуудые арад нинтын ...дэлгэрүүлнэ. Тэрэ хадаа ...изм байгуулгын агуухэ зо... бэелүүлхын түлөө, бүхы ...дээрэ эб найрамдал бэхи... ...н түлөө тэмсэнэ. Үндэр ..., партийна, принципиальна, ...скэ байлга хадаа бүхы со... арадта дурлагдадаг ба ...эйгээр дэмжэгдэлэг боль... ...скэ хэблэлэй илгарма шэн... ...ынь мүн.

...скэ арад зохёон байгуулхы ... ажалай фронт дээрэ ... шэнэ илалта түйлаба. ...1950 онуудта СССР-эй ара... ...ахые һэргээн бодхоохо ба ...хэ дүрбэдэхи (дайнай хой... ...эдэхи) табанжэлэй түсэб ...атайгаар дүүргэгдэһэн, за... ...халын шухала даалгабари... ...р нилээд ехээр үлүүлэн ...эһэн байна. Арадай ажа... ...элбэрилхы һалбари — со-циалистическэ индустри—табанжэлээ 4 жэл 3 һарын туршада дүүргээ. Энэ шэнэ амжалта хадаа коммунистическэ партиин—манай бүхы илалтануудые зоригжуулагшын ба эмхидхэгшын хүтэлбэреэр түйлагдаа.

Дайнай хойто тээхи табанжэлэй дүүргэлтын асари ехэ дүнгүүдые пропагандировалга хадаа манай прессын шухалын шухала зорилгонуудай нэгэн болоно. Табанжэлые дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ партиин зоригжуулхы ба эмхидхэхы үүргэ тухай, советскэ хүнүүдэй героическа ажал тухай, промышленностиин, социалистическэ хүдөө ажахын амжалтанууд тухай, коммунизмын агууехэ барилганууд тухай, техническэ прогресс тухай, СССР-эй национальна доходой ургалта тухай, арадай ажабайдалай материальна ба культурна хэмжээе дээшэлүүлхэ талаар түйлагдаһан асари ехэ түйлалтанууд тухай хөөрэжэ үгэхэ гээшэ большевистскэ хэблэлэй хүндэтэ уялга мүн.

Дайнай хойтохи табанжэлэй амжалтануудые пропагандировалга хадаа коммунистическэ байгуулалтын шэнэ зорилгонуудые дүүргэлгэдэ арад нинтые элсүүлгэтэй нигта холбоотой байха зэргэтэй.

Манай газетэнүүд хадаа советскэ түрүү техникэ хэрэглэлгые һайжаруулхын түлөө, ажалай үндэр бүтээсын түлөө, бүхы резервнүүдые элсүүлгын ба техническэ прогрессэй түлөө тэмсэхэ уялгатай. Манай газетэнүүд хадаа машинануудта ба станогуудта гамтайгаар, эзэн ёһоор хандаха ябадалые советскэ хүнүүдтэ хүмүүжүүлхэ, ажалай улам нарижуулагдаһан арга методүүдые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ, продукциин үндэр шанар түйлаха, бүхы юумэндэ арбилалта хэхэ ябадал түйлаха үүргэтэй.

Парти болбол советскэ хүнүүдэй героическа, шэн зоригто ажалые эли тодоор харуулхыень үйлэдбэриин новаторнуудай творческо үүсхэлнүүдые, зоримгой эхилэлтэнүүдые ба промышленностьда болон хүдөө ажахыда дэлгэрһэн мүрысөөнэй түрүүшүүлэй дүй дүршэлые халуунаар дэмжэхыень ба газетэнүүдэй хуудаһанууд дээрэ үргэнөөр толилхыень манай бүхы хэблэлһээ эринэ.

Дайнай хойтохи түрүүшын табанжэлэй амжалтануудаар зоригжуулагдаһан, манай ороной ажалшад 1951 оной үйлэдбэриин даалгабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө мүрысөөе шэнэ хүсөөр дэлгэрүүлжэ байна. 1951 оной түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө хүдэлмэришэдэй, колхозншгуудай, инженерно-техническэ хүдэлмэришэдэй нинтын мүрысөө үргэнөөр харуулха ябадал хадаа советскэ прессын шухалын шухала зорилгонуудай нэгэн болоно.

Большевистскэ хэблэл хадаа марксизм-ленинизмын мүнхэ идеянуудые үдэрһөө үдэртэ эсэшэ сусашагүйгөөр пропагандировалха, манай кадрнуудые идеологическаар хатуужуулгада, хүнүүдэй оюун мэдэрэлдэхи капитализмын үлэгдэлнүүдые усадхахада туһалха, гүрэнэй интересүүдые советскэ хүнүүдтэ гүнзэгыгөөр ойлгуулха, социалистическэ обществын ажалшадые советскэ патриотизмын ба арадуудай хани барисаанай үзэл сурталаар хүмүүжүүлхэ уялгатай.

Большевистскэ хэблэл болбол шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл дэлгэрүүлгын хүсэтэ зэбсэг мүн. Өөрыгөө шүүмжэлэлгэгүйгөөр урагшаа дабшажа шадахагүйбли. Өөрыгөө шүүмжэлэл хадаа бидэндэ агаар шэнги, уһан шэнги хэрэгтэй гэжэ нүхэр Сталин һургадаг. Шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлые нюур сахингүйгөөр дэлгэрүүлхэ зуураа, манай газетэнүүд болбол шүүмжэлэлтэ материалнуудай хүсэндөө хүрэхэ ябадал түйлаха, шүүмжэлэлэй үрэ дүнгүүдые согсолхо, шүүмжэлэлэй ашаар манай байгуулгада юунэй түйлагдаһание тодорхойлхо уялгатай.

Арад нинтэтэй таһаршагүй холбоотой байдагаараа большевистскэ хэблэл хүсэтэй юм. Советскэ прессэдэ олон миллион ажалшад хабаадана. Энэ хадаа советскэ демократиие, манай орон дотор хэблэлэй ёһотой сүлөөтэйе эли тодоор харуулна. Авторска эдэбхитэд хадаа газетын түшэг тулгуури мүн. Газетэдэ үйлэдбэриин түрүүшүүлэй, наукын, техникын, искусствын ажал-ябуулагшадай, рабселькорнуудай ходоодоо хабаадалаг ябадал хадаа большевистскэ хэблэлые баяжуулдаг, арадтай тэрээнэй холбоо барисаае бэхижүүлдэг байна. Газетэнүүдэй хүдэлмэришэд хадаа авторска эдэбхитэдые олошоруулха тушаа, рабселькорско хүдэлөөе саашадань хүгжөөхэ тушаа эсэшэгүйгөөр оролдохо, ажалшадай бэшэгүүдтэ анхаралтай наринаар хандаха ёһотой. Ямаршье хэблэлэй орган хадаа эдэбхитэдтэ түшэглэнгүйгөөр өөрынгөө зорилгонуудые дүүргэжэ шадахагүй байна гэжэ һанаха шухала.

Капитализм болбол газетэнүүдые олзо доходой предприятинууд, баяшуулда зөөри олголгын зэбсэг, ажалшан нинтые мэхэлэлгын ба мунхаруулгын зэбсэг болгоһон байна. Дай үүдхэгшэдтэ алба хэжэ байгаа американо-английска хэблэл ба маршаллизованно оронуудай хэблэл сэрэг дайнай галзууруулгые һүжэрөөнэ, Советскэ Союзые, эб найрамдалай ба демократиин лагериие хардана, гүрдэнэ.

Советскэ хэблэл болбол нүхэр Сталинай заабаринуудые нангинаар бэелүүлэн, эб найрамдалай ба арадуудай аюулгүй байдалай түлөө, демократиин ба социализмын түлөө эршэ зоригтойгоор ба шууд сэхээр тэмсэнэ.

Тэрээнтэй нэгэн хамта арадай демократиин оронуудай хэблэл, капиталистическэ гүрэнүүдтэхи ахадуу компартинуудай хэблэл эб найрамдалай түлөө тэмсэнэ. Коммунистическэ хэблэлэй нүлөө ажалшан нинтын дунда үдэрһөө үдэртэ ургажа байна.

Хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэд — идеологическа фронтын түрүү байлдагшад манай Эхэ ороной аша туһын, коммунизмын аша туһын түлөө өөһэдынгөө эсэшэ сусашагүй ба шэн зоригто ажалаараа тэрээндэ партиин олгоһон үндэр дээдэ этигэл найдабариие нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ уялгатай.

Мүнөө манай орон дотор 7700 газетэнүүд ба 1400 журналнууд хэблэгдэнэ. Газетэнүүдэй нэгэн доро гарадаг тиражай тоо 33,5 миллион экземплярһаа үлүү гаранхай. Бүхы оронуудай ажалшадай интересүүдые хамгаалдаг манай газетэнүүдэй голосые бүхы дэлхэйн простой хүнүүд шагнана.

Советскэ хэблэл болбол дэлхэйн бүхы прогрессивнэ хэблэлые толгойлно. Большевистскэ хэблэл хадаа Ленин — Сталинай агууехэ идеянуудэй тугые дээрэ үргэжэ ябана.

М. Логинов.

Минии хэдэн һанамжанууд

...т-Монголой үнэн» газе...удаһануудта жэл ерэхэ бү...һонин материалнууд то...ог боложо байна. Респуб... ...али бүхы талаараа урга...ые газетэмнай урда урда... үлүүсэ дүүрэнээр ха... Политическэ ба научна те... ...дээрэ һонирхолтой. мүнөө ...хала статьянууд толилог... ...с газетэ полиграфическа ...эйнгээ талаар мүн лэ ...а.

...ай хамта «Б.-М. үнэн» редакциин коллективэй ...нөө шиидхэгдээдүй асуу...шаал бии. Газетын хэлэн ...эхэшэг дутагдалтай байна. ...ал тон орёо асуудал мүн. ...н хүдэлмэрилэгшэдэй, ли...уудай, лингвистнүүдэй ба ...эбхитэнэй нэгэдэмэл хү... асуудал шиидхэглэхэ зэр... ...ибэшье, «Б.-М. үнэн» га...дакциинхид энэ асуудал... ...ай анхарал табиха ёһотой.

...альна ба оршуулагдаһан ...удай хоорондо бии байгаа эрид илгаае тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Оригинальна статьянууд хүнгөөр уншагдадаг, бэлээр ойлгогдодог. Оршуулагдаһан статьянууд **заримдаа ойлгосо багатай байдаг.**

Тинхэдэ тус газетэ рецензинүүдые багаар толилно. Уранһайханай литературада хаа яа рецензи хэгдэдэгшье һаа, научно-политическэ литературада бүришье үсөөн байна. Научна асуудалнуудаар гараһан номуудые шэнжэлэн, алдуу дутууень хэлээ һаа, эрдэмтэдтэ ехэ туһа үгэхэ байгаа.

Бурят-Монголой түүхын талаар статьянууд хомор.

Арадуудай хани барисаан, хаанта засагта ба американо-японско интервентнүүдтэ болон сагаангвардеецүүдтэ эсэргүүгээр манай арадуудай тэмсэһыень дүүрэнээр харуулха шухала гэжэ найдагдана.

Б. Цыбиков, түүхын наукануудай кандидат.

Түрүүшүүлэй дүршэл үргэнөөр харуулха

Большевистскэ хэблэлэй үдэртэй дашарамдуулан, «Бурят-Монголой үнэн» газетэдэ саашадаа бүри ехэ амжалтануудые түйлахыень хүсэнэб. Тус газетэ һүүлэй үедэ ехэ ойлгосотойгоор, простой хэлэн дээрэ гарадаг болоһониинь тэмдэглэнэб.

Тиигэбэшье, зарим үгэнүүдые оршуулангүй гаргадаг ушарнууд үшөө бии зандаа. Энээнэй урда тээ тус газетын хуудаһануудта словарь гарагша һэн. Энэнь уншагшадта туһалдаг байгаа. Теэд, мүнөө тэрээниие болюулангүй, тиимэ словарь гаргадаг байбалынь һайн гэжэ һананам.

Гадна, энэ газетэдэ манай стахановецууд—паровозншгуудай түрүү дүй дүршэлнүүд саашадаа үргэнөөр толилогдохо бэзэ гэжэ найданаб. Ушарынь, манай республикын түмэрзамайхидай дунда национальна кадрнууд һүүлэй жэлнүүдтэ ехээр урган хүмүүжүүлэгдээ.

Л. Шаглаева, паровозно депогой инженер.

Хүдөө ажахые дэбжүүлхын түлөө дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдээр эрхим показательнуудые түйлаһан аймагууд, МТС-үүд ба колхозуудта БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй обкомой дамжуулгын Улаан тугуудые барюулха условинууд

I.

Малажал ба тэжээлэй базын талаар

Республикын түрүү аймагта

Жэлэй түрүүшын хахадай дүнгүүдээр иимэ показательнуудые хангаа һаань:

колхозуудта нинтын малажалые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб бүхы түрэлэй малаар ба шубуугаар үлүүлэн дүүргэһэн;

мяха, һү, брынзэ, үндэгэ, нооһо ба түүхэй арһа гүрэндэ тушааха хахад жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргэһэн;

сабшалангай газар ба бэлшээри һайжаруулха, уһалха, үтэгжүүлхэ, ногоо, тэжээлэй корнеплод, хартаабха ба силоснэ культуранудые тариха түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэн;

малай байрануудые барилгын жэлэйнгээ түсэб 60 процентһээ доошо бэшээр ба малажалай хүндэ хүдэлмэринүүдые механизацилха түсэбөө 50 процент дүүргэһэн;

үбһэ хуряалгада ба силос даралгада колхозуудай бэлэдхэлгые майн 30-һаа оройтуулангүй дүүргэһэн ба колхозуудта нинтын малай зунай харууһые, адуулгые зүбөөр эмхидхэһэн.

Жэлэй хоёрдохи хахадай дүнгүүдээр иимэ показательнуудые хангаа һаань:

нинтын малажалай ба шубуунай тоо толгойе олошоруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ гүрэнэй түсэбые аймагай колхозуудта үлүүлэн дүүргэһэн, мүн тэрэшэлэн малажалай продуктнуудые гүрэндэ тушааха жэлэйнгээ түсэб декабриин 1-һээ оройтуулангүй дүүргэһэн;

сүдүүн ба шэмэтэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэн, тэрэшэлэн малай байрануудые заһабарилха ба шэнээр бариха түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэн, малажалай хүндэ хүдэлмэринүүдые механизацилһан;

колхозуудай малажалай фермэнүүдтэ малай үбэлжэлгэдэ жэшээтэ һайнаар бэлэдхэһэн ба эмхидхэһэн;

Республикын түрүү машинно-тракторна станцида

Жэлэй түрүүшын хахадай дүнгүүдээр иимэ показательнуудые хангаа һаань:

сабшалангай газар ба бэлшээри һайжаруулха, уһалха, үтэгжүүлхэ, тэжээлэй культуранудые тариха түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэн;

малай байрануудые бариха жэлэйнгээ түсэб 60 процентһээ доошо бэшээр ба малажалай хүндэ хүдэлмэринүүдые механизацилха түсэбөө 60 процентһээ доошо бэшээр дүүргэһэн;

үбһэ хуряалгада ба силос даралгада МТС-үүд ба колхозуудай бэлэдхэлгые майн 30-һаа оройтуулангүй дүүргэһэн.

Жэлэй хоёрдохи хахадай дүнгүүдээр иимэ показательнуудые хангаа һаань:

сабшалангай газар ба бэлшээриие сэбэрлэжэ ба үтэгжүүлжэ һайжаруулха, үбһэ сабшаха ба силос дараха, малай байрануудые бариха ба малажалай фермэнүүдтэхи хүндэ хүдэлмэринүүдые механизацилха жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргэһэн, тэрэшэлэн бүдүүн ба шэмэтэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэн;

колхозуудай малажалай фермэнүүдтэ малай үбэлжэлгэдэ жэшээтэ һайнаар бэлэдхэһэн ба эмхидхэһэн;

Республикын түрүү колхозуудта

Жэлэй түрүүшын хахадай дүнгүүдээр иимэ показательнуудые хангаа һаань:

нинтын малажал хүгжөөхэ ба тэрээнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ гүрэнэй түсэбые бүхы түрэлэй малаар ба шубуугаар үлүүлэн дүүргэһэн, тэрэшэлэн малажалай продуктнуудые гүрэндэ тушааха хахад жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргэһэн;

сабшалангай газар ба бэлшээри һайжаруулха, ногоо, тэжээлэй корнеплод, хартаабха ба силоснэ культуранудые тариха түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэн;

малай байрануудые бариха жэлэйнгээ түсэб 80 процентһээ бага бэшээр дүүргэһэн;

электрын хүсөөр хони хайшалалга нэбтэрүүлһэн;

үбһэ хуряалгада ба силос даралгада бэлэдхэлээ майн 25 болотор жэшээтэ һайнаар дүүргэһэн;

нинтын малажалай зунай харууһа, адуулга зүбөөр эмхидхэһэн.

Жэлэй хоёрдохи хахадай дүнгүүдээр иимэ показательнуудые хангаа һаань:

нинтын малажал хүгжөөхэ ба тэрээнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ гүрэнэй түсэбые бүхы түрэлэй малаар ба шубуугаар үлүүлэн дүүргэһэн;

малажалай продуктнуудые гүрэндэ тушааха түсэбөө дүүргэһэн;

һаамхай үнеэн бүриһөө жэл соо 1300 литрһээ доошо бэшэ һү һааһан, 100 эхэ мал бүриһөө: 70 унага, 85 тугал, 105 хурьга ба эхэ гахай бүриһөө 15 поршоонхо абаһан;

бүдүүн ба шэмэтэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэн.

малай байрануудые бариха түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэн, малай садхалан ба дулаан үбэлжэлгэ эмхидхэһэн.

II.

Тариаанажалаар

Түрүү аймагта

Жэлэй түрүүшын хахадай дүнгүүдээр иимэ показательнуудые хангаа һаань;

орооһото, техническэ, тоһото культуранудай, хартаабха, овощьнууд болон тэжээлэй бүхы культуранудай хабарай тарилгын түсэб дүүргэһэн, мүн тэрэшэлэн тэжээлэй корнеплод, силос дарахын тула наран сэсэг тариха нэмэлтэ даалгабаряа дүүргэһэн;

тарилгаая (үбһэн болохо овёсһоо бэшээрнь) июниин 5-һаа оройтуулангүй дүүргэһэн;

хабар-зунай агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэхэ түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэн ба хүдөө ажахын наукын түйлалтануудые ба түрүү дүй дүршэлые үргэнөөр хэрэглэһэн;

үнгэрэгшэ жэлнүүдэй тарилгаһаа олон жэлэй ногооной үрһэ илган абаха түсэбөө дүүргэһэн, иимэ ногооной үрһэнэй үндэр ургаса абаһан;

пар хахалалгын түсэб июниин 10-һаа оройтуулангүй дүүргэһэн;

МТС-үүд ба колхозуудай тарня хуряалгада ба хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэлгэдэ июниин 20-һоо оройтуулангүй жэшээтэ һайнаар бэлэдхэһэн;

тариалангай газарые һайрамай уһаар ба уһалууриин системэһээ уһалха түсэбөө дүүргэһэн.

Жэлэй хоёрдохи хахадай дүнгүүдээр иимэ показательнуудые хангаа һаань:

зунай үедэ парнуудай бүхы талмай дээрэ 2—3 дахин элдүүрилгэ (культиваци, лущени) хэһэн ба парые хоёрлон хахалалгаяа августын 15-һаа оройтуулангүй дүүргэһэн;

хүдөө ажахын бүхы культуранудай ургаса хуряалгые гээлтэ хоролтогүйгөөр сентябриин 20-һоо оройтуулангүй дүүргэһэн, тарня сохилгоёо октябриин 20-һоо оройтуулангүй дүүргэһэн;

намарай хара тарня тариха түсэбөө сентябриин 10-һаа оройтуулангүй дүүргэһэн;

намарай пар предплужниктай плугуудаар хахалха түсэбөө октябриин 1-һээ оройтуулангүй дүүргэһэн;

тарня, хартаабха ба овощьнуудые тушаалгаар гүрэнэйнгөө урдахи уялгануудые октябриин 15-һаа оройтуулангүй дүүргэһэн;

орооһото культуранудай, хартаабхын, овощьнуудай ба тэжээлэй культуранудай ургаса дээшэлүүлхэ түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэн;

1952 оной тарилгын түсэб дүүргэхын тулада хүдөө ажахын бүхы культуранудай үрһэнэй ба страховой фонднуудые аймагай колхоз бүхэндэ байгуулһан;

уһалууриин системые заһабарилха ба шэнээр бариха түсэбөө дүүргэһэн, мүн тэрэшэлэн бии байһан системэнүүдээ һэргээн заһабарилһан;

бүдүүн ба шэмэтэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө аймагай бүхы колхозуудта дүүргэһэн.

Түрүү машинно-тракторна станцида

Жэлэй түрүүшын хахадай дүнгүүдээр иимэ показательнуудые хангаа һаань:

харьяата колхозуудтаа орооһото, техническэ ба тоһото культуранудай, хартаабха ба овощьнуудай хабарай тарилгын түсэбые дүүргэһэн ба тэжээлэй культуранудай тарилгын түсэбые июниин 5-һаа оройтуулангүй үлүүлэн дүүргэһэн;

харьяата бүхы колхозуудтаа хабарай үедэ хэгдэхэ тракторна хүдэлмэринүүдэй түсэбые түрэл бүреэрнь һайн шанартайгаар, агротехническэ эрхим болзорнуудта үлүүлэн дүүргэһэн;

пар хахалха түсэбөө эрхим шанартайгаар июниин 5 болотор дүүргэһэн;

харьяата бүхы колхозуудтаа хабар-зунай агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудай түсэбые үлүүлэн дүүргэһэн ба хүдөө ажахын наукын түйлалтануудые, түрүү дүй дүршэлые үргэнөөр хэрэглэһэн;

МТС-үүдтэ ба харьяата колхозуудта тарня хуряалгада ба хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэлгэдэ июниин 20-һоо оройтонгүй жэшээтэ һайнаар бэлэдхэһэн;

горючи ба түрхилгын материалнуудые алмаһан, мүн тэрэшэлэн тракторна хүдэлмэриин өөрын үные 10 процентһээ бага бэшээр хямдаруулһан;

МТС-үүд ба колхозуудай хоорондохи договорно уялгануудые дүүргэһэн:

Жэлэй хоёрдохи хахадай дүнгүүдээр иимэ показательнуудые хангаа һаань:

парнуудаа зунай үедэ 2—3 дахин элдүүрилһэн ба пар хоёрлон хахалалгые августын 15-һаа оройтуулангүй дүүргэһэн;

харьяата бүхы колхозуудтаа тракторна хүдэлмэринүүдэй түсэб түрэл бүреэрнь агротехническэ эрхим болзорнуудта, һайн шанартайгаар үлүүлэн дүүргэһэн:

харьяата бүхы колхозуудтаа хүдөө ажахын бүхы культуранудай хуряалгые сентябриин 20-һоо оройтуулангүй, сахарна свёклые октябриин 1-һээ оройтуулангүй түгэсхэһэн;

барюулагдаһан счедүүдай ёһоор натуральна ба мүнгэн түлбэриие октябриин 15-һаа оройтуулангүй харьяата колхоз бүхэнөөр дүүргэһэн;

харьяата колхоз бүхэндэ орооһото культуранудай, хартаабхын, овощьнуудай ба тэжээлэй культуранудай ургаса абалгын түсэб үлүүлэн дүүргэһэн;

горючи ба түрхихэ материалнуудые алмаһан, тэрэшэлэн тракторна хүдэлмэринүүдэй өөрын үные 10 процентһээ доошо бэшээр хямдаруулһан;

(Түгэсхэлынь 4-дэхи нюурта)

Хүдөө ажахые дэбжүүлхын түлөө дэлгэрhэн социалистическэ мурысөөнэй дунгуудээр эрхим показательнуудые туйлаhан аймагууд, МТС-үүд ба колхозуудта БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй обкомой дамжуулгын Улаан тугуудые барюулха условинууд

(Тугэсхэл)

МТС-үүд ба колхозуудай хоорондохи договорно уялгануудые дүүргэhэн;

Харьяата колхозуудтаа сабшалангай-мелиоративна худэлмэринүүдэй, бүдүүн ба шэмэтэ тэжээлнүүдые бэлэдхэлгын түсэб дүүргэhэн:

Түрүү колхозуудта

Жэлэй түрүүшын хахадай дүнгүүдээр иимэ показательнуудые хангаа hаань:

хабарай тарилгын түсэб культура бүхэнөөр дүүргэhэн, корнеплод болон силосно культурануудые тариха нэмэлтэ даалгабаряа (үбhэн болохо овёсhoo бэшээрнь) июниин 5-haa оройтуулангүй дүүргэhэн;

хабар-зунай агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудай түсэб улүүлэн дүүргэhэн ба агротехническэ түрүү методүүдые (үрhые агаараар дулаасуулан шанаржуулга, ороohото культурануудые нарин рядтайгаар ба хэрээhэлүүлэн тарилга, үргэн рядтайгаар ба гнездовой аргаар олон жэлэй ногоо тарилга, газарай хүрьhэндэ гранулированна үтэгжүүлгэ оруулга, тараанай бултайжа захалхада борнойлго, тэжээл оруулга ба бусад) үргэнөөр хэрэглэhэн;

үнгэрэгшэ жэлнүүдэй тарилгаhaa олон жэлэй ногооной үрhэ илган абаха түсэбөө дүүргэhэн ба иимэ ногооной үрhэнэй үндэр ургаса абаhан;

тараанай газарые hайрамай үhaap ба үhалууриин системэhээ үhалха түсэбөө 15 процентhээ доошо бэшээр улүүлэн дүүргэhэн;

пар хахалха түсэбөө июниин 5-haa оройтонгүй дүүргэhэн;

таряа хураалгада ба хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэлгэдэ июниин 15-haa оройтонгүй жэшээтэ hайнаар бэлэдхэhэн.

Жэлэй хоёрдохи хахадай дүнгүүдээр иимэ показательнуудые хангаа hаань:

зунай үедэ парнуудай бүхы талмай дээрэ 2—3 дахин эллүүрилгэ (культиваци, лущени) хэhэн ба параа хоёрлон хахалалгаяа августын 10-haa оройтуулангүй дүүргэhэн;

хүдөө ажахын бүхы культурануудай хураалгые гээлтэгүйгөөр сентябриин 15-haa оройтуулангүй, тиихэдэ сахарна свеклые октябриин 1-hээ оройтуулангүй түгэсхэhэн;

намарай хара таряа тарилгын түсэбые сентябриин 5 хүрэтэр дүүргэhэн;

намарай пар предплужниктайгаар хахалха түсэбөө сентябриин 25-haa оройтуулангүй дүүргэhэн;

таряа, хартаабха ба овощьнуудые тушаалгаар гүрэнэйнгөө урдахи уялгануудые октябриин 5-haa оройтуулангүй дүүргэhэн;

ороohото культурануудай, хартаабхын, овощьнуудай ба тэжээлэй культурануудай ургаса абаха түсэбөө улүүлэн дүүргэhэн;

1952 оной тарилгын түсэб дүүргэхын тулада хүдөө ажахын бүхы культурануудай үрhэнэй ба страховой фонднуудые байгуулhан;

сабшалангай газар ба бэлшээриие сэбэрлэжэ ба үтэгжүүлжэ hайжаруулха, үhалууриин системые заhабарилха ба тэрэнийе шэнээр бариха түсэбөө дүүргэhэн ба бии байhан системэнүүдые hэргээн заhабарилhан;

бүдүүн ба шэмэтэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө дүүргэhэн.

III.

Жэлэй хоёрдохи хахадай дүнгүүдээр социалистическэ мурысөөндэ илагшадта БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй обкомой дамжуулгын Улаан туг барюулхатаяа хамта мүнгэн шан үгтэхэ гэбэл:

Аймагта — 5000 түхэриг
МТС-тэ — 3000 түхэриг
Колхоздо — 2000 түхэриг.

Модо урадхуулга

Дутуунуудые дары усадхаха

Модо урадхуулгын халуун хүдэлмэри эхилүүтэ байна. Модо урадхуулгын Үдын конторо, олонхи леспромхозууд, мастерска участогууд болон пикедүүд нёдондонойнгоо алдуунуудhaa зохихо тобшолол хэжэ, энэ жэлэй модо урадхуулгада нилээд хангалтатай бэлэдхэл хэбэ. Үдэ, Кудун, Курба голнуудай эрьенүүд шулуугаар ба модоор бүхэжүүлэгдээ. Тэдэнэй hалаанууд бүхэлэгдөө. Хэдэн олон барагууд, банинууд, ларёгууд, котлопунктнууд, улаан булангууд шэнээр баригдаа. Тиихэдэ мастернууд, десятнигууд ба бракернууд богонихон болзорой техническэ минимум гараа.

Эдэ хүдэлмэринүүдэй үедэ дэлгэрhэн социалистическэ мурысөөндэ нүхэр Морозов начальнигтай модо урадхуулгын Дээдэ-Удын участогай коллектив түрүү hуури эзэлhэн байна.

Тиигэбэшье, модо урадхуулгада үшөө бэлэн болоодүй леспромхозууд ба участогууд олон. Жэшээнь, Сэлэнгын леспромхозой (директорынь нүхэр Федоров, тэрэниие политическэ талаарнь орлогшо нүхэр Линхобоев) коллектив урадхуулгада бэлэдхэлые тон муугаар хэнэ. Эндэ модо урадхуулагшадай байха гэр байранууд, участогуудай улаан булангууд, магазинууд болон столовонуудта заhабарилга хэгдээгүй, задагай зайдан зандаа. Шэнэ барилгануудые оройдоошье хээгүй.

Тус леспромхозой модо урадхуулгын «Солнцовая» гэжэ участогта ерэhэн сезонно 40 худэлмэришэд хушалтагүй, шэлгүй сонхонуудтай барак соо ороод байна. Тиихэдэ леспромхозой ОРС (начальнигынь нүхэр Котоманов) эдеэ хоолой ба промышленна эд товарнуудые холын участогуудта болон пикедүүдтэ абаашахаhaa байтагай, талхашье абаашаадүй.

Иимэрхүү байдал Байкальска леспромхоздо бии. Модошодой байха гэр байранууд заhабарилгадажа эхилбэшье haa, тэрэнь үшөө бэлэн болоодүй. Катернуудаа ба модо ашаалдаг механизмуудаа заhабарилжа эхилээдүй. Онохойн модоной комбинадта мүнөө 300 гаран хүн худэлмэрилнэ. Теэд, тус комбинадай ОРС-ын хүтэлбэрилэгшэдэй эдеэ хоол муугаар эмхидхэhэн дээрэhээ эдэ худэлмэришэд табаг, аяга ба халбага абахын түлөө ээлжээндэ байжа, үнэтэ сагаа дэмы гээнэ. ОРС-ын начальник нүхэр Замятин энэ дутууе мэдэжэ байбашье, тэрэниие усадхаха тушаа ямаршье хэмжээ абанагүй.

«Бурмонголлес» трест ба УРС-ын хүтэлбэрилэгшэд эдэ бүхы дутуунуудые усадхахын тулада оперативна хэмжээнүүдые абаха уялгатай.

К. Скворцов,
ВКП(б)-гэй обкомой промышленна таhагай инструктор.

Түсэбhөө гадуур бэлэдхэнэ

Хориин леспромхозой модо бэлэлхэлэй Зүүн-Хуурайн участогай коллектив (начальнигынь нүхэр Игнатьев, техноругынь нүхэр Карелин) Майн урда тээхи социалистическэ мурысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, модо бэлэдхэхэ сезонно түсэбөө холо улүүлэн дүүргээ. Сезонно түсэбhөө гадуур 8300 кубометр модо бэлэдхэhэн, 1500 кубометр модо дутэлүүлэн шэрэhэн байна. Мүн 4700 кубометр эрхим шанартай барилгын модо шэрэhэн байха юм.

Модо шэрэлгэдэ ябадаг шофёрнууд-стахановецууд нүхэд Алексей Яковлев, Николай Михалёв гэгшэд үдэр бүри 2,5—3 нормо дүүргэжэ, социалистическэ мурысөөндэ түрүүлэнхэй. Тиихэдэ, модо ашаалагшад Ф. Карелов, К. Бичурин, лучкист Гуро Дугаров, токарь Д. Житихин болон бусад үдэрэйнгөө даалгабариие 130—140 процент дүүргэнэ.

СССР-эй арадай ажахые hэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ табанжэлые дүүргэлгын дүнгүүд тухай мэдээсэл дуулаад байхадаа, эдэнэр үшөө дээшэлүүлэгдэhэн уялгануудые абаад, модо ехээр бэлэдхэхын түлөө эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна.

Б. Намжилон.

6 hарын түсэб—4 hара соо

Улан-Удын модоной заводой механическа болон бусад цехүүдэй худэлмэришэд индивидуальна уялгануудые абаад, тэдэнэй жэшээтэ hайнаар дүүргэжэ эхилээ. Жэшээнь, стахановецууд Мищенко, Солдатов болон бусад үдэртөө 2,5 нормо дүүргэнэ.

Заводой партийна болон профсоюзна организацинууд социалистическэ мурысөөнэй дүнгүүдые үдэр бүри гаргахаhaa гадна, түрүүшүүлэй методые бүгэдын шадабари болохо хэрэгтэ онсо анхарал хандуулна.

П. Стужин.

Барагдашагүй ехэ баяртайб

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1951 оной апрелиин 14-дэ гаргаhан Указ тухай намда телефоноор дуулгахадань, гэнтэ залуу болоhондли болошооб. Намайе Ленинэй орденоор шагнаа. Засаг түрынгөө эгээл дээдэ орден хайрада хүртөөд байхадаа барагдашагүй ехэ баяраар зүрхэ сээжэмни долгилно. Намтай хамта минии хүбүүн, Улан-Удэ городой санитарно-эпидемическэ станциин врач Дмитрий «Ажалай шэн габьягай түлөө» медаляар, минии бэри Надежда Ивановна Фокина «Ажалдаа шалгарhанай түлөө» медаляар шагнагдаа.

Би хадаа хаанта хархис засагай үедэшье больницада ажаллагша hэм. Тиихэдээ ноёдой урда hүгэдхэ айхаhaa бэшые мэдэдэггүй байгаа бэлэйбди. Харин мүнөө ажалшадай элүүр энхэ ажабайдалай түлөө большевистскэ партиин ба Советскэ правительствын анхарал оролдолгые үдэр бүхэндэ харанабди. Энээнэй түлөө түрэл эсэгэ Сталинда ба манай правительствода гүнзэгы баясхалан хүргэнэбди.

Правительствын үндэр хайрада хүртөөд байхадаа манай бүлэ улам hайнаар ажаллаха, улам шангаар коммунизмын илалтын түлөө тэмсэхэ гэжэ мэдүүлнэ.

А. Кузьменко, Улан-Удын
хүүгэдэй поликлиникын медицинскэ сестра.

Продавецүүдэй ажал

Зэдын аймагай Үшөөтэйн сельпогой магазинуудай продавецүүд Майн урда тээхи социалистическэ мурысөөндэ барандаа оролсоходоо холын гүүртэнүүдэй малшадые, мүнөө поли дээрэ гараад байhан тракторна бригадануудай механизаторнуудые болон тараанажалай бригаданүүдта худэлмэрилдэг колхознигуудые эдеэ хоолой зүйлнүүдээр ба промышленна эд бараагаар таhалгаряагүй хангаха уялгануудые абаhан байгаа.

Энэ мурысөөндэ центральна магазинай продавец нүхэр Данзан Шадапов түрүүлhэн байна. Нүхэр Шадапов продавец болоhоор үни болоогүйшье haa худэлмэреэ зүбөөр эмхидхэнэ. Тэрэ хадаа ажалшадай түрүүшын ээлжээндэ хэрэглэдэг эд бараа абаад, нүүдэл наймаа баталагдаhан графигай ёhoор ...

Тус магазин эд бараанай эрьесын түсэбые hара, квартал бүри дүүргэдэг ба улүүлэн дүүргэдэг юм.

Д. Цыбиков, Үшөөтэйн МТС-эй тракторист.

Майн Нэгэниие хилын саана hайндэрлэлгэ

Ажалшадай уласхоорондын hанал нэгэдэлгын ба ахадүүгэй агуу-ехэ hайндэр — Майн 1 энэ жэлэйхидэ адли иимэ ехэ hүртэй хэзээдэшье байгаагүй. Майн 1-нэй үдэр ажалшадай дайшалхы жагсаалай үдэр, тэмсэлэй дүнгүүдые гаргаха үдэр хододоо болодог юм. Уласхоорондын пролетариат, бүхы дэлхэйн үнэн сэдьхэлтэ хүнүүд үнгэрhэн жэл соо хүн түрэлтэнэй эгээн нангин хэрэгэй— эб найрамдалай ба эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлдэ угаа ехэ амжалтануудые туйлаа. Эллэб расын, национальностьнуудай ба зүhэ шарайтай, эллэб мэргэжэлтэй ба үзэл бодолтой хүнүүд —хахад миллиард улүүтэй хүнүүд Стокгольмско Уряала гар табяад, «дайн хэрэггүй!» гэжэ хэлээ.

Бүхы дэлхэй дээрэ Майн 1-нэй hайндэртэ бэлэдхэл эб найрамдалай түлөө тэмсэлые улам үргэдхэхэ лозунг доро хэгдэбэ. Агууехэ 5 державануудай хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада түрүүшын зуугаад мянган хүн Майн 1-нэй урда тээ олонхи оронуудта гараа табяа. «Эб найрамдалай Пакт баталуулхые эринэбди!» Энэ лозунг арадай демократиин оронуудта ба Германска демократическа республикада демонстрантнуудай колоннонууд дээрэ харагдаба. Хархис правительствонуудай занажа, полициин аашалжа байбашье, Парижай ба Римэй, Нью-Йоркын ба Лондоной, Венын ба Токиогой, Джакартын ба Стокгольмын, капиталистическэ оронуудтахи олон зуугаад ондоо городуудай худэлмэришэд өөhэдынгөө тугуудта энэ лозунг бэшээ.

Хүсэн түгэлдэр Советскэ Союзаар толгойлогдоhон эб найрамдалай тала баригшадай лагерь hүүлэй жэлдэ хэмжээгүйгөөр ургаа гэжэ Майн 1-нэй демонстрацинууд харуулаа. Бумбэрсэг дэлхэйн простой хүнүүдэй ухаан бодол ба мэдэрэлынь демократиин ба эб найрамдалай бата хэрэм—социализмын агуухэ орон тээшэ, арадуудай инаг багша ба вождь агуухэ Сталин тээшэ энэ үдэр хандуулагданхай байгаа. Дайнай хойто тээхи Сталинска табанжэлые Советскэ Союзда амжалтатайгаар дүүргэhэн тухай hайндэрэй урдахана толилогдоhон мэдээсэл Майн 1-нэй hайндэрые улам баяртай болгобо. Советскэ арадай агууехэ илалта бүхы дэлхэйн ажалшадай зүрхые омогорхолоор халяагаа.

Империализмын дарлалтаhaa мултараад, Польшын, Чехословакиин, Венгриин, Болгариин, Румыниин, Албаниин арадууд өөрынгөө хани ба сүлөөлэгшэ Советскэ Союзай туhаламжатайгаар социализмын үндэhэ hуури амжалтатайгаар байгуулжа байна. Өөрынгөө эрхэ сүлөө ба бээ даажа байдалые шанга ба героическа тэмсэлээр туйлаhан агууехэ хитад арад советскэ державын ахадүүгэй туhаламжада түшэглэн, шэнэ ажабайдалаа байгуулна.

Агууехэ hайндэртэ зорюулагдаhан суглаанууд ба митингнүүд дээрэ ажалшад өөhэдынгөө туйлалтануудай дүнгүүдые омогтойгоор гаргаhан байна. Майн 1-дэ тэдэнэр демонстрацида баяртайгаар гараа. Пекин, Варшава, Прага, София, Бухарест, Будапешт, Тирана, Улан-Батор, Берлин энэ жэлэйхидэл адли Майн 1-нэй иимэ ехэ ба гоё демонстрацинуудые хэзээдэшье хараагүй.

Хитадай арадай республикын hайндэрэйхеэр шэмэглэгдэhэн столицада 600 мянган хүн, Шанхайда 2 миллион гаран хүн демонстрацида хабаадаа. Тоо томшоггүй олон тугууд, Марксын, Энгельсын, Ленинэй ба Сталинай, Хитадай арадай республикын парти ба правительствын хүтэлбэрилэгшэд: Мао Цзе-дунай, Чжу Дэйн, Лю Шао-цинн, Чжоу Эньлайн, тэрэшэлэн бусад оронуудай коммунистическэ ба худэлмэришэнэй партинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй портредүүд демонстрантнуудай колоннонууд дээрэ харагдаба. «Советскэ Союзай ба Хитадай агууехэ арадуудай эбдэршэгүй хани барисаан мандаха болтогой!» гэhэн лозунг демонстрантнуудай колонно бүхэндэ харагдаа.

Энэ жэлдэ Кореяын ажалшад американо-английска интервентнүүдтэ эсэргүү сүлөөрэлгын дайнай условинуудта Майн 1-нэй hайндэрые угтаба. Майн 1-дэ зорюулагдаhан баярай заседани апрелиин 30-да Пхеньянда болоо. Заседани дээрэ Ким Ир Сен, Ким Ду Бон, Пак Хен Ен ба корейскэ арадай бусад хүтэлбэрилэгшэд байлсаба. Суглаарагшад хадаа агууехэ Сталинда, Мао Цзе-дунда ба Ким Ир Сендэ эльгээгдэхэ амаршалгын бэшэгүүдые угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр абаа.

Арадай демократиин оронуудта Майн 1-нэй демонстрацинууд болото олониитын шэнжэ шанартай байгаа. Чехословакиин столица Прагын hайндэрэйхеэр шэмэгдэhэн улицануудта ба талмайнуудта олон зуугаад мянган ажалшад гараба. В. И. Ленинэй, И. В. Сталинай, Чехословакиин коммунистическэ партиин ба правительствын хүтэлбэрилэгшэдэй портредүүдые бариhан демонстрантнуудай колоннонууд үглөөгүүр эртэhээ эхилээд Вацлавска талмай тээшэ ошожо эхилбэ. П... ажалшадай hайндэрэй демо... ци 3 час улүүтэй үргэлжэлээ... рээндэ 400 мянга гаран хүн ха... даба.

Румыниин столицада Майн 1-... демонстрациин эхилхын ура... Генералиссимус Сталинай ... жэтэ талмай дээрэ И. В. Ста... ехэ скульптура табигдаа. Б... рестскэ предприятинуудай ... лэдбэриин түрүүшүүлэй ко... демонстрацида түрүүлээ ... Эб найрамдалай хэрэг ха... хаар хэлбэришэгүй бэлэн б... наа Болгариин ажалшад Эб ... рамдалай Пакт баталуулха т... Эб найрамдалай Бүхэдэлхэй... ведэй Хандалгада эдэбхит... гараа табижа харуулба. 5 ... лион гаран болгарска граж... нууд энэ Хандалгада гараа т...

Варшавын ажалшадай Ма... нэй демонстраци угаа ехэ б... байгаа, тэрээндэ польско сто... 400 мянга улүүтэй хүнүүд ха... даба.

Германска демократическа ... публикын ажалшад Майн 1-... ехэ дэбжэлтэтэйгээр hайнд... Демонстрантнууд «Немецкэ ... дай эрхим хани—агууехэ С... мандаха болтогой!» гэжэ ха... ралдаа.

1951 оной Майн 1-нэй hай... тэ капиталистическэ орону... ажалшад эб найрамдалай т... тэмсэлэй тугые тойрон үнэн с... хэлтэ бүхы хүнүүдэй нигтаар ... салгын ба уласхоорондын ... нэгэдэлгын агууехэ хүсые х... лаа.

Французска реакци пар... пролетариадай Майн 1-нэй жа... лые шуhата аашануудаар т... дуулхые hэдэбэ, гэбэшье, ... Парижай ажалшадай дай... зоригые буурууулаагүй. Франц... столицада Майн 1-нэй демо... ци 6 час шахуу үргэлжэлөө.

Нью-Йоркдо Майн 1-нэй де... страцида олон мянган хүн ... даа.

Италиин ажалшад эб най... далай түлөө, өөрынгөө зэрг... нэгэдэлые бэхижүүлхын ... тэмсэлэй лозунгнууд доро... 1-нэй hайндэрые тэмдэглэб... ной промышленна центр—М... Майн 1-нэй митинг дээрэ 10... га шахуу хүн байлсаба.

Арадууд дайнда дурагүй... оронуудта болоhон Майн 1-... монстрацинууд эб найрам... түлөө тэмсэлшэдэй уласхоор... түгэс хүсэтэ хүдэлөөнэй ... ба бэхижэлтые харуулаа, эб ... рамдал батадхалгын хэрэг... таа абажа, тэрэниие эсэсты... рэтэр хамгаалхаар зорипо... зуугаад миллион хүнүүдэй ... шиидэбэриие харуулаа.

Английска нефтяной компаниин харьяата зөөриие хуряан абаха тухай Хитадай Гүрэнэй захиргаанай Соведэй захиралта

ПЕКИН, апрелиин 30. (ТАСС). Синьхуа агентствын дамжуулhанай ёhoop, Хитадай Гүрэнэй захиргаанай Соведэй премьер Чжо Энь-лай «Шелл компани оф чайна, Лимитед» гэжэ английска нефтяной компаниин харьяата зөөриие хуряан абаха тухай захиралта мүнөөдэр гаргаба.

Хитадай национальна аюулгүй байдалые хангахын ба ниитын интересүүдые хамгаалхын тулада Хитадтахи «Шелл компани оф чайна, Лимитед» гэжэ английска компаниин бүхы зөөриие, тэрэнэй главна правлениин, отделенинүүдэй ба худалдаанай конторонуудай байрануудhaa бэшыень хуряан абаха ба нефтиин бүхы запасуудые худалдан абаха гэжэ энэ захиралтаар шиидхэгдээ.

Тус компаниин харюусалгата тушаалта нюурнууд байhан газартаа бүхы эд зөөриин (хүдэлхэ ба хүдэлхэгүй бүхы зөөри оруулалсаад) бүридхэл дары хэхэ, нютагай сэрэгэй-хиналтын комитедэй гү, али нютагай арадай правительствын захиралта хүлеэхэ ёhoтой. Эдэ тушаалта нюурнууд тус эд зөөриин бүрин бүтэн байхын ба дамжуулан үгэхын түлөө харюусалга дааха ёhoтой. Эд зөөриие хулгайлhан, үгы хэhэн, нюуhан, бусад нюурнуудта дамжуулан үгэhэн, мүн хуули буса ондоо ябуулгануудые хэhэн гэмтэ нюурнууд хатуу шэрүүнээр хэhээгдэхэ байна.

Энэ захиралта толилогдоhон үдэртөө хүсэндөө орохо.

Капиталай оронуудтахи ажалшадта эсэргүү террор

Дай үүдхэгшэ американо-английска империалистнууд хадаа капиталистическэ оронуудта эб найрамдалай түлөө тэмсэл шангадхажа байгаа ажалшадые терророй фашистска аргаар айлгахые hэдэнэ.

АДН агентствын мэдээсэhэнэй ёhoор, Неймюнстертэхи (Баруун Германидахи эзэмдэлгын английска зоно) сүүд эб найрамдалай түлөө тэмсэhэн залуу гурбан хүниие зургаан hараар түрмэдэ хааха гэжэ сүүдлэбэ. «Норддейчес эхо» газетые английска эзэмдэлгын засагаархидай хориhон ябадалда эсэргүү протесттэй плакадые хадагалhанайнгаа түлөө тэдэнэр арестовалагдаа.

Кипр арал дээрэ забхайран галзуурhан английска засагаархид эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн Хоёрдохи конгрессэй делегадуудые— Лимассол городой мэр Костас Партиасидес ба эб найрамдал хамгаалгын Кипрскэ комитедэй генеральна секретарь Галанос гэгшэдые арестовалаад, 4 hара түрмэдэ хаахаар сүүдлэбэ.

(ТАСС).

Норвегидэ сэрэгэй барилга хэгдэнэ

Мүнөө Норвегидэ 15.000 шахуу худэлмэришэд сэрэгэй барилгануудые барижа байна гэhэн норвегскэ сэрэгэй командалагша полковник Лейф Сунде гэгшын мэдүүлые «Вортланд» газетэ толилоо.

(ТАСС).

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛА... КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, майн 3. (Т... Корейскэ Арадай-Демократ... Республикын Арадай армиин ... на командовани майн 3-да ... мэдээсэбэ:

Бүхы фронтнууд дээрэ А... армиин частьнууд Хитадай ... дуратанай частьнуудтай ... харилсаатай ябажа, амери... английска интервентнүүдтэ э... дайшалхы эдэбхитэ ябуулга... хэжэ үргэлжэлhөөр.

Майн 3-да Арадай армиин ... нууд дайсанай 10 самолёды... дажа унагаагаа.

Франциин республикын с...

ПАРИЖ, майн 3. (ТАСС) ... гэлдэр республикын совет ... нальна суглаанай табиhан ... гуулиин реформын про... олонхи 210 голосоор буруу... проектын түлөө 100 голос ү...

Харюусалгата редактор
Б. А. ОЧИР...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря — 3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84, мест. информации и писем — 6-84. Для междугородных переговоров — 16.

Н—03587. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10 000.